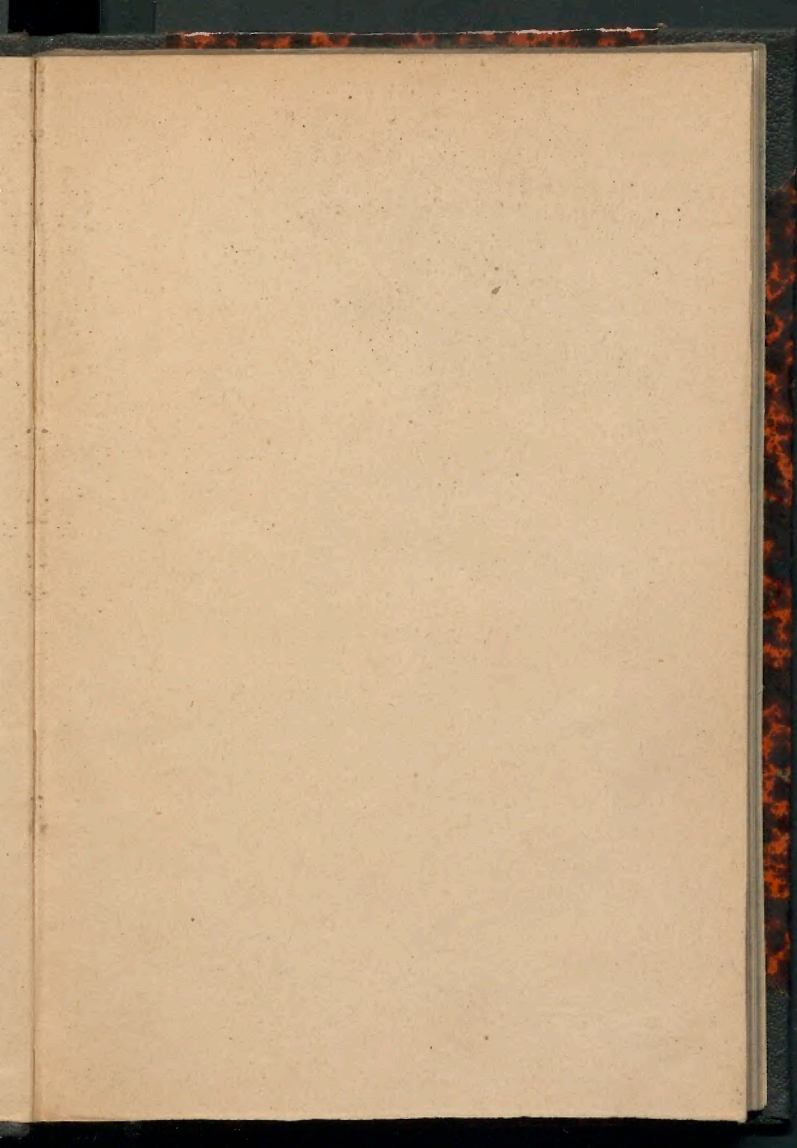

196

wj. 196.

ՄԻՔԹԷՊ ԳԸԶԼԱՐԸՆԸՆ

ԵՍՁԵՄԵՍԸՆ ՏԱՌԻ

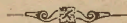
Ն Ա Ս Ի Հ Ա Թ Լ Է Ր

ՎԷ

Տ Ո Ր Ա Լ Է Ր

ԱՌՐԻՆՏԻ ՀԷՐ ՔԻՇԻՆԻՆ ԳՈՒԼԼԱՆԱՊԻԼԻ-
ՃԻՅԻ ՊԱԱԶԸ ՄԻՒՔԻՅԵՏ ՆԱՍԻՀԱԹԼԷՐ ՎԷ-
ՊԻՐ ԱՅԼԸԳ ԹԵՖՖԵՔՔԻՐԼԷՐ ԻԼԱՎԻՍՏԵԼԷ

ԳԵՐԱՊԵՏԵԱՌ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՎԱՐ-
ԴԱՊԵՏԻՆ ՂԱՅՐԷԹԻ ՎԷ ՄԸՍԸՐԼԸԶԱՏԻ ԼՈՒ-
ՑԻՔԱ ՏՈՒՏՈՒՆՈՒՆ ԽԱՐՃԸ ԻԼԷ ՊԱՍՄԱ
ՕԼՈՒՆՏՈՒ

ՎԻԷՆՆԱՏԱ 1876

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԻ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

741 611 4411

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Պիր թէտպիր ու նիւամա թապի օլ
մագ քիշիյէ կէնճլեք վագթինտէ հէմ
ղիյատէ գօլայ, վէ հէմ զիատէ իգթիզալը
օլտուղու իչին՝ պու նասիհաթլարը վէ
գանուշլարը կէնճ գըզլարա սունարըզ:
Ալէլ խուսուս քէնտի ամէլէրինի սուրբ
էթմէք արղիւլէյէն պիր քիշիյէ գանուն
ալթընտա եաշամագ փէք միւնասիպ տիր:
Պունա պինաէն պու նասիհաթլարը վէ
գանուշլարը օգուամաղա, վէ օնլարա քէն-
տիլէրի ույտուրմաղա՝ տինտար գըզլարը
տաւէթ էտէրիզ: «Գանուն վէ նիւամ
Ալլահտան կէլիր վէ Ալլահա կէօթիւ-
րիւր»:

Կ Է Ն Ճ Գ Ը Ջ Լ Ա Ր

“Եթէ սիգէ կիւնահա գարշը էն ալա
 “պիր մոլալիճէ, տիւնեանըն մոլխաթա-
 “րալարընտան սագլայաճագ էն գուվլէթլի
 “պիր փանղէհիր, սէլամէթին էն թէէ-
 “սիրլի չարէսի, սուրբլուղա եթիշմէք վէ
 “կէջլէրին էն գըսա վէ էն էմին թարի-
 “գի: Էջլէ իսէ պու նասիհաթլարը վէ
 “գանունլարը՝ գատիրինի պիլէրէք՝ գա-
 “պուլ էտին, մոլգայեէտլիք իլէ օգույուն,
 “վէ սատագաթ ըլա թուլթուն: Էյէր քի
 “սուրբճա էօմիւր սիւրմէք պիր փարչա
 “աղըր կէլիրսէ, սէշիլմիշճէ էօլմէք տէ
 “փէք թաթլը կէլիր»:

Ի Ֆ Ա Տ Է

Իշպուս քիթ ապճըղաղ Դպրատունտաքի
 Գըղար իջին եաղըլմը իսէ տէ, ախէր
 Գըղարա՝ վէ հեր քիշէյէ տէ էլղէմ՝ վէ
 միւֆիյտ նասիհաթլար օլտուղունտան,
 սաիր իսթէքլի օլանլար տախի ախղ իթ-
 տիքլէրինտէ հէմ ֆաիտէմէնտ օլուրլար,
 հէմ տէ պու վէսիլէ իլէ Դպրատունա
 ճիւղի քիւլլի իանէլէրի տօղունուրսա,
 պէջլէ պիր խայրլը մուավէնէթլէրի ճիհէ-
 թիլիլէ՝ էլպէթտէ մէղիտի միւքեաֆաթա
 նայիլ օլուրլար:

ԿԷՆՃ ԳԸՋԼԱՐԸՆ

ԵԱԾԱՄԱՍԸՆԱ ՏԱԻՐ

Ն Ա Ս Ի Հ Ա Թ Լ Ա Ր

OF THE FINEST

OF THE FINEST

OF THE FINEST

ՊԻՐ ԿԵՆՃ ԳԸԶԸՆ

ԵԱԶԱՄ ԱՍԸՆԸՆ ԳԱՆՈՒՆԼԱՐԸ

Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
որբոյ. Ամէն:

Պէն... հէր նէ դատար պահա զահ-
մէթլի տէ օլուրա, քէնտիմի սէլամէթէ
չըդարմայա գարար վէրիպ, շէյթանըն վէ
ֆէյլլէրիմին հիւճմիւնտէն վէ ճանրմին
տիւնեատարի պուլունատուղու թէհլէքէլէր-
տէն գօրդուպ, կիւնահլարըմը տէֆ էթմէյէ
վէ քէնտիմի Ալլահըն խըզմէթինէ սուլմայա
նիյեէթ գօյուպ, վէ ագըպէթ պէնիմ ճէմիի
ամէլլէրիմ կէզլէրտէ միւքեաֆաթա լայըդ
օլտուն տէյի տըղիւլլէյէրէք, վէ օնլարըն սէ-
վապլը օլմասընըն էն կիւզէլ եօլու պիւր գա-
նունլու. էօմիւր սիւրմէք օլտուզունու պիլէ-
րէք, Հոգին սուրբուն եարտըմընը տիլէտիք-
տէն սօղրա, վէ քէնտիմի սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածինին, պահապան Հրեշ-
տակըմըն, վէ շիֆայէթճիմ օլան սուրբուն
հիմայէթինին ալթընա գօտուգտան սօղրա,
պու գանունլարը քէնտիմ եափմըշ, վէ քէն-
տիմ եազմըշ կիպի թուլթմայա նիյեէթ
գօրում:

Եւ Տուգուրունտա պիր կիւն ճիւմէ
ամէլէրիմին հիսապընը վերեճէյիմ թանղըմ,
սըգաթ իլէ գուլանաճաղըմ պու գանուն-
լարը սանա ունարըմ. օնլարը օրհնել էյլէ,
վէ էօլիւնճէյէ գատար օնլարը սատագաթ
ըլա թու թմայա պանա շնորհք վէր:

Հ Ե Ր Կ Ի Ի Ն

1. «ԿԻԻՆԻՆ պաշանկըճը քիմին օլուր-
ոա, ալէսսէվիյէ պիւսպիւթիւնիւ տէ օնուն
օլուր»:

Եջլէյիսէ ույգուտան ույանընճա իւք
միւլհաղամը, իւք սէօղիւմիւ վէ իւք ամե-
լիմի Ալլահա վերեճէյիմ: Իւք միւլհաղամ,
էյէր ազաճատան քիթապ օգուճուշ ուսամ,
օնտան զապթ էթտիյիմ միւլհաղա օլաճագ,
եախօտ «Էախաղըմ Ֆիշարըն պիր էօրնէյէ Գիր»,
տէյի միւլհաղա էտէճէյիմ: Իւք սէօղլէրիմ
պունլար օլաճաք, «Յիսուս, Մարիամ, Հայր
Յո՛վէի», եախօտ, «Էա բապպիմ սանա սէճպէ
էպէրիմ», վէ իւք ամէլիմ, օ կիւնիւմիւ Ամե-
նասուրբ Երրորդութիւնա սունմագ իշին վէ
շէյթանը գաշըրմագ իշին խաշ չըգարմագ
օլաճագ:

2. Ալլահա մուհապպէթիմտէն աճէլէ
իլէ գալգաճաղըմ: Պու իւք գուրպտն օնա
մագպուլ օլուր: Եջլէ օլմատըղը սիրէթտէ
պիր տագիքէ թէնպէլլէք՝ իւզէրիմէ պիր

քէսկին փորձութիւնն կէթիրէպիւր:,, “Չօղու քիշիէր՝ ույգուտանն օյանադղարը վագրթ կէլէն փորձութիւնըսրա ալթ օլտուգլարը իշին ճէհէննէմտէ տիրլէր:,,

3. Բուպար՝ հեր վեչհ իլէ քէնտիմէ մուգայէտ օլարագ պարկեշտլիլէ կիյինէ- ճէյիմ, վէ թէքմիլ կիյինմէտիքճէ քիմնէյէ կէօրիւնմէյէճէյիմ: “Էյէր քէնտի քէնտիմէ շէքլէք վէրիրսէմ, վայ հալիմէ. լաքին՝ էյէր ախէրլէրէ շէքլէք վէրիրսէմ, տահա զիսաէ վայ հալիմէ:,,

Աիյինմէմտէ եօլտուգ տիւզէնտէն, վէ չալլմտան սագընաճաղըմ. կիյիմ գուշամը սէվէն կէնճ քըզար զայլըզա փէք եագըն տըրլար: “Գուրտլարա թաամ օլաճադ պիր թէնինն նէսինի՞ տօնաթմալը:,, Պու ճիւմլէ թէմիզքետարլըզ սէվէճէյիմ, չիւնքի մագ- պսւլ օլմագ իստէտիյիմ Ալտահա պու շէյ զլտ կէլմէզ:

4. Բուպար՝ կիյինտիքտէն սօլըս օրհ- նաճ սու ալաճաղըմ, վէ հեր շէյտէն էվվէլ տուամը էտէճէյիմ: “Կերիյէ պրագըլանն տուա ես գուսուրլու օլուր, ես եօլլնտու օլմազ:,, Պու ճիւմլէ էյէր ծնու կէճիքտիր- մէյէ պիր մէճպուրիյէթիմ օլուրսա, պիր գաչ տադիգէ պարի տիղ շէօքիւպ՝ եարա- տըճըմա սէճտէ էտէճէյիմ. վէ կիւնիւմիւ տնա ունաճաղըմ, վէ նէ գատար գապիլ

իսէ տուամը շափըզ պիթիրէճէյիմ: Ես
Բապպիմ, էջլէ պիր տաւրանմաք իսթէրիմ
քի, էօլիւմ տէօշէյիմտէ՝ տուալարմը աւլա
իհմալ էթմէտիմ տէյի գալպիմտէ պու
թաթլը շահատէթի տույապիլէյիմ:

Տուամը ահէսթէ վէ աշգ ըսա էտէ-
ճէյիմ, հէր պիր տուանըն արաօընտա պիր
ազ էյլէնիպ տիգգաթըմը եէնիլէյէճէյիմ,
վէ աղղըմտան չըգան լագըրտըլարա գալպիմի
տէ ույտուրաճաղըմ: Ալէ տուամըն պաշլտնկը-
ճընտա, վէ փիքրիմ տաղըլտըղճա Ալլահըն
հաղըր նաղըր օլտուղունու փիքրիմէ կէթիր-
մէյէ զայրէթ էտէճէյիմ:

Ծ. Սէլամէթիմին մասլահաթընը տիւ-
շիւնէճէք մէյտան օլմագ իշին պու քիթապ-
տաքի տուալարա գանաաթ էտէճէյիմ: Իշ-
տէ գուլանաճաղըմ շէյլէրին էն իգթիզա-
լըմը, վէ պաշլըճա նիյէթիմ պու օլաճանք,
եանի հէր կիւն, պէլի սահիպ Ալլահըմ, հէր
կիւն պիր չէյրէք գատար միւճէրրէթ մտա-
ծութիւն էտէճէյիմ: Սէլամէթիմի տիւ-
շիւնմէյէրէք խէլաո օլամայաճաղըմ շիւպհէ
գալտըրմաղ. վէ հէր սապահ մաաճութիւնա
պիր ազ վագըթ սարֆ էտմէզսէմ, պու եա-
շատըղըմ տաղընրգ հալտէ սէլամէթիմի նա-
օըլ տիւշիւնէ պիլէճէյիմ: Ահ գատապար-
տեալարա նիճին ճէհէննէմտէ սինիլ տէյի
պիր սօրան օլտա, ճէհէննէմի հիշ տիւշիւն-

տիւյիւմիւզ եօղուտու, օնուն իշին տէյի ճէ-
վապ վերիւրէր: Իֆէնտիմ մարգարէլէրին
ազգը լա՝ “տիւշիւնն օլմարըղն արան տիւնեա
պիւսպիւնն խարապ օլտու”, տէյէն սէն սին:

Մտածութիւն քիթապըմ օլմազսա Յի-
սուս էֆէնտիմիզին էօմրիւնիւն հիքմէթ-
լէրի իւզէրինէ, եախօտ սօն ազըպէթլէր
իւզէրինէ տիւշիւնէճէյիմ: Պազի քէնտիմի
էօլիւմ տէօշէյինտէ էլիմտէ պիր խաչէլու-
թիւն թութմուշ կիպի կէօզիւմ էօնիւնէ
կէթիրէճէյիմ. վէ օ վազըթ նէ եափմըշ օլ-
մայը իստէր իտիմ տէյի քէնտի քէնտիմէ
սօրաճաղըմ: Պազը մէզարտա թէնիմին չիւ-
րիւտիւյիւնիւ կէօրիւք իշին ֆիքրիմ իլէ
օրայա կիտէճէյիմ: Պազը առանձնական
զատաստանտա պիր Ալլահ, պիր պէն եալը-
նըզ պուլլենուպ ճէմի ամէլլէրիմին հիսա-
պընը վէրիյօրում կիպի կէօզիւմ էօնիւնէ
կէթիրէճէյիմ: Աէ պազի տէ էօլիւլէրին
տիրիլմէսի իշին պօրու չալընըյօր կիպի
ֆիգրիմէ կէթիրէճէյիմ: Լաքին հէփսին-
տէն զիստէ ճէհէննէմէ կէօթիւրէն մահացու
կիւնահատան էօրֆ տույմաք իշին գօրղունճ
ճէհէննէմին վէ օնուն էպէտի զազէպլէրինին
իւզէրինէ սըգ սըգ տիւշիւնէճէյիմ, վէ սապր
էթմէյէ վէ խայրը ամէլլէր իշլէմէյէ քէն-
տիմի զայրէթէ կէթիրմէք իշին ճէննէթին
սէֆալարընըն իւզէրինէ տիւշիւնէճէյիմ:

Իշեր տուամը էթտիքաէն սօղոս պիր
իւղղմէթ սէպէպիյիլէ մօածութիւն էթմէյէ
վազտիմ օլմաղսա, իշիմ պիթտիյի կիպի,
իւք պուլտուղում վաքիթտէ մօածութիւ-
նունու էտէճէյիմ:

Մօածութիւնլարըմը հէր վազըթ՝ խու-
սուսա չօդ տիւշտիւյիւմ կիւնսհլարա գարշը
գազի նիյէթէր իլէ պիթիւրէճէյիմ. օ կիւ-
նահլարա տիւշէպիլէճէյիմ սէպէպլէրի վէ
թէհլիքէլէրի էվվէլինտէն տիւշիւնիւպ՝ օն-
լարտան սագընմաք իշին Ալլահտան շնորհք
իստէյէճէյիմ, Եօդ էյէր օ սէպէպլէրտէն
գաշամաղսամ, տիւշմէյէ պէնի պըրաքմա-
սըն տէյի շնորհք տիլէյէճէյիմ:

Պու սուրբ մօածութիւն ատէթինի հէր
կիւն գուլանմայա գարար վէրտիքտէն սօղոս,
օ ատէթի պօզմասըզ տայանապիլմէք իշին
պէօյիւք ճէնկլէրէ հազըր օլմալըյում: Շէյ-
թան, պօզըզ ֆէյլլէրիմ, հէմէն պիւթիւն
տիւնեանըն պունա զըս հարէքէթլէրի, պէ-
նիմ թէմպէլլէյիմ, վէ ֆիքրիմին տաղընըդ-
լըզը, հէփսի տէ պունա գարշը կէլիւր:

Պէն տէ ծիւմլէ սուրբլարըն գուլան-
տըզը, վէ “*وایا منیر*”, վէ *وایا منیر*,
տէյի թէնպիհ էտէն Աւետարանտան
սօղոս, հէմէն ծիւմլէ հոգեւոր քիթապ-
լարըն տախի թէնպիհ էթտիյի պէօյլէ պիր
սուրբ ատէթի պօզմամաք իշին, շնորհք ըւս

ճէտարէթ տէն պաշկա շէյէ միւհթաճըմ
օլմայաճագ :

Եւ յէր պու մտածութիւն փարշասընտա
պիր կէվէքլիյէ տիւշէճէք օլուրսամ, պէյլէ
պիր իգթիզալը ատէթի թէրք էթմէյէ պէնի
գոյվէրմէսին տէյի խոստովանահայրըմա խա-
պէր վէրէճէյիմ : «Եւ սուրբ վէ խէլասլըգ
վէրիճի մտածութիւն, պէնի ճէհէնէմտէն
էսիրկէյէճէք, վէ ճէննէթէ կէթիւրէճէք
սէն սին» :

6. Եւ յէր փէք պիր իգտիզալը մասլահաթ
մանի օլմազսա, հէր կիւն սուրբ պատա-
րագտա պուլունաճաղըմ : Սուրբ պատարագ՝
խաչ իւզէրինտէ սունուլան գուրպանըն ճիտտ
օլարագ թէքրարլանմասը տըր, վէ պու սու-
րէթտէ տինիմիլին էն պէյիւգ վէ ազիզ
շէյի պու տուր : Հաթտա պէյլէ «հէր կիւն
պատարագ կէօրէնլէր սէյրէք կէօրէնլէրտէն
չօգ զիատէ մասլահաթ լարընտա իլէրի կիթ-
միշ օլտուքլարընր սէնէնին ագըպէթինտէ
աղնարլար» : Եւ վազըթ պատարագտա պու-
լունմանաճաղք օլուրսամ, պատարագըն վաք-
տի օլունճա, պարի ծնու կէօրմէյէ օլան ար-
զիւմիւ Ալլահա պիլտիրիպ սունաճաղըմ. պէ-
նիմ եէրիմէ պատարագտա օ պուլունսուն
տէյի պահապան հրեշտակըմա ըրճա էտէ-
ճէյիմ, վէ Ֆիգրիմ իլէ պէն տէ քիլիսէյէ
կիտիպ օ սունալան գուրպանըն էսասլարը-

նա ֆիքրիմ իլէ մէշղուլ օլաճաղըմ, վէ կէ-
րէք քահանայ ըլա, կէրէք պէնաէն տահա
փահթըլը պուլունան օնտաքի ճէմահաթ ըլա
պիր օլմաք իչին պիր քաշ տուա սէօյլէյէ-
ճէյիմ:

7. Աճմէքտէն եվվէլ վէ ոօղըա ատէթ
օլան տուայը էտէճէյիմ. վէ եէմէք եէտի-
յիմաէ՝ զիատէ եէմէքտէն վէ հէր թիւրլիւ
«էֆահաթ տան վէ քէյֆ իչին եէմէքտէն
սաղընարադ սալթ Ալլահըն կամբընը իծրա
էթմէք իչին եէյէճէյիմ: «Թէն նէ դատար
զիեատէ գուվլէթ պուլլըրսա, ճան տա էք-
սէրի օ դատար գուվլէթտէն աիւշէր»:

8. Իչիմի իշլէմէեէ պաշլայընճա, վէ
սայըը հէր պիր պաշլըճա մասլահաթլարըմըն
պաշլանկըճընտա, Ալլահըն օրհնութիւնունու
ճէլպ էթմէք իչին խաշ շըգարաճաղըմ: Հէր
պիր սըգընթըլարըմը վէ զահմէթլէրիմի Ալ-
լահա սունաճաղըմ, վէ հէր նէ քի էտէր-
սէմ, տաիմա օնա մադպուլ օլմադ իչին էտէ-
ճէյիմ: Էյէր իշ իշլէրսէմ, Ալլահ մուհա-
պէթի իչին իշլէյէճէյիմ: Էյէր էվ խըզմէ-
թի էտէրսէմ, Ալլահ մուհապէթի իչին
էտէճէեիմ: Ալլահըն հաղըր նաղըր օլտու-
ղունու սըգ սըգ հաթըրմա կէթիրէճէյիմ,
խուսուսա պիր փորձութիւնտա, եախօտ
կիւնահ թէհլըքէսիխտէ պուլլընուրսամ, օ
վաքըթ տահա զիատէ խաթըրմա կէթիրէ-

ճէյիմ, վէ պազը սըգ տուալար էտէճէյիմ:
Պազի քերրէ տէ մտածութիւնտա եիւրէ-
յիմէ զիստէ տօգունան միւլհազալարը, եա-
խօտ սապահտան գօտուղում էյի նէյեթ-
լէրի խաթըրմա կէթիրէճէյիմ: Նիհայէթ
խըղմէթլէրիմին վէ սըզընթըլարըմըն արա-
սընտա կիւճէնիպլանէթ վէրմէքտէն, եէմին,
պէտտուա էթմէքտէն, վէ պիրինին վէ
օպիրինին հաքիրնա շէքայէթ էամէքտէն՝
տագընածաղըմ, վէ էյեր պիր սապըրսըղըք
սէպէպի ըստա կէլիրսէ, անիտէ քէնտիմի
զապա էտէճէյիմ, վէ «Ալլահըմ մապարէթ
օլաւն», տէյիպ էյլէ կէշիրէճէյիմ:

9. Սապահ տուաորնտա նէ եօլ թութ-
տում ըսա, աքշամ տուասընտա տա օ եօլու
թութածաղըմ: Զիստէ պիր ջերմեռանդ-
լըքըլա տին, ումուտ, մուհապէթ ամէլլէրի-
նի սէյլէյէճէյիմ. վէ օ կիւն իշլէտիյիմ կիւ-
նահլարը թանըմա, վէ օնլարտան հիճապ
էտիպ քէնտիմի ալլալթմադ իշին սապահ-
տան ագշամա գատար օ կիւնիւն իշինտէ նէ
քի եափմը շսամ օնլարը պիր կէօղտէն կէ-
շիրիպ՝ վէ ֆիքրիմի տօլաշարըրպ տիգգաթ
ըլա թէֆթիշ էտէճէյիմ: Աէ էյեր պիր
մահացու կիւնահա տիւշմիւշ օլուրտամ, իւք
էվվէլ տէօշէյիմին եանընտա տիգ չէօքիւպ
Ալլահտան կատարեալ փիւշմանլըգ տիլէյէ-
ճէյիմ. վէ պէյլէճէ ազիգ փէտէր Ալլահըմը

պըրագտըղըմ աղլայըպ ածըմատըգտան սօն-
րա եաթմայաճաղըմ: Եարապպիմ, օ վագըթ
սէն պանա էլպէթ մէրհամէթ էտէրսին, վէ
սէնին պանա աֆվ էտէճէյինին ումուտու,
վէ պիր ան էվվէլ խոստովանանք օլմա
նիյէթի կիւճպէլա պէնի ույումաղա գօյ վէ-
րէպիլէճէք:

Այլա՛հ եա րապպիմ՝ ճանտա մահացու
կիւնահ օլարագ, եիւրէքտէ շէյթան օլա-
րագ, վէ օ կիւնահ իլէ ույանընճա ճէհէն-
նէմտէ ույանապիլմէք թէհլէքէսինտէ օլա-
րագ ույումագ նէ գօրգուլաճագ ճէսարէթ
տիր»:

10. Բուպամըն նէ թէքմիլինի նէ պիր
փարչասընը պիլէ պաշկա եէրտէ սօյունմայա-
ճաղըմ, իլլա եաթաճաղըմ օտատա վէ տէօ-
շէյիմին եանընտա սօյունաճաղըմ:

Այաթտըղըմ օտատա պաշգա ատամ տա
օլուրոա, շագայը, ճիլվէյի վէ պօշ լագըր-
տըլարը պիլէ պիր թարաֆա պրագըպ զիյա-
տէ պարկէշտուլթին սագլայաճաղըմ: Քէն-
տիմէ վէ տէօշէյիմէ օրհնած սու իլէ խաշ
էտէճէյիմ: Ալէ եաթտըղըմտա «Աւլահը՛
ճանը՛ն սէնին էլինէ իլէ-լիմ էպէրէ՛, սէնին
սուրբ մահապպէլինիպէ ույումաղա պանա շնորհ
վէր» տէյէճէյիմ: Քէնտիմի սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածինէ, պահպան հրեշտա-
կըմա վէ շիֆայէթճիմ օլան սուրբլարա սը-

փարըշ էտէճէյիմ, վէ պիր էյի շէյ տիւշիւ-
նէրէք ույույաճաղըմ: Էյէր ույգում. կէօ-
թիւրմէզսէ, քաւարան ճանլարը իշին տուա
էտէճէյիմ, վէ սօն ադըպէթլէրիմէ տաիր
պիր մատտէ խաթըրմա կէթիրէճէյիմ, խու-
սուսա էյէր պիր փորձութիւն տույաճադ օ-
լըրսամ:

Հ Ե Ր Հ Ա Փ Թ Ա

11. ՓԱՋՋՐ ԿԻՆՆԷՐԻ ԱԼԱՏՆՆ ԿԻՆՆԷՐԻ
տիր, տուա վէ օրհնութիւն կիւնլէրի տիր,
վէ պէնիմ ալլամէթիմ չօղու օ կիւնլէրի
նասը կէշիրտիյիմէ պաղը տըր: Էյլէ իսէ օ
կիւնլէրտէ քիլիսէտէ օլան քարոզ կիպի,
խրատ կիպի, ժամերգութիւն կիպի հոգեւոր
թալիմլէրտէ պուլունաճաղըմ. օ կիւնլէրտէ
րուհանի քիթապ օգույաճաղըմ, վէ սրբու-
թիւնա զիյարէթ էտէճէյիմ, օնտան սնորա
օ հաֆթանըն իշինտէ իշլէտիյիմ կիւնաճլարը
թէֆթիշ էտիպ՝ օնլարա Ալլահտան աֆլըդ
տիլէյէճէյիմ. վէ երթէսի հաֆթայը տահա
էյի կէշիրմէք իշին պիր գապի նիյէթ գօյա-
ճաղըմ:

Փաղար եօրթու կիւնլէրինտէ տիւնեանըն
ֆէնա ատէթլէրինէ պիր թիւրլիւ ույմայա-
ճաղըմ. օ կիւնլէրտէ կէզմէյէ կիթմէտէն,
տիւնեաճա խըզմէթլէրտէն, մաուլահաթլար-
տան, եասագ օլմուշ եա փէք ուզուն օյուն-

լարտան, վէ ալէստէվիյէ պէօլէ ազիզ կիւն-
լերտէ հէր քէշէն գուլանտըզը քէտերլէ
էյլէնճէլէրտէն վար գուլվէթիմ իլէ գաշա-
ճաղըմ:

12. Չարշամպա վէ ճումաա կիւնլերի
պատարագ կէօրմէսիզ կերշիրմէյէ քէնսիմի
տէյմէ հալ իլէ պրագմայաճաղըմ: Վէ փեր-
շէմպէ կիւնլերի արա արա “արբոնի-ն խո-
հո-րդո-նոս Յիսոս Բրիսոս Դոսն օլո-ն վէ
սէճոն օլո-ն, տէյէճէյիմ:

13. Ճումաա կիւնլերի՝ եէմէքլերիմին
պիրինտէ պիր մահաջուլում էտէճէյիմ, վէ
սասթ աօգուզա տօղըու՝ Յիսուս Բրիստո-
սուն սիյասէթլերինին վէ էօլլւմիւնիւն իք-
րամընա պէշ հայր մեր, պէշ սղջոյն սէօլէյէ-
ճէյիմ:

14. Ճումաա էրթէսի կիւնլերի, քէնտի
շէֆաաթըլըւա Ալլահտան պանախոնարհու-
թիւն վէ փաքըզ ալը վերսին տէյի՝ սուրբ
կոյս Մարիամ Աստուածածինէ, եա սապահ
տուաւորնն իշլնտէքի տուալարը, եախօտ
պիր պաշգա տուա էտէճէյիմ: Վէ քէնտի
հիմայէթինի գազանմագ իշլն օնուն իքրա-
մընա պիր խայր ամէլ իշլէյէճէյիմ: “Սորբ
կոյս Մարիամ Աստուածածինին պիր սահին գո-
լո, աալա զայո օլմայաճոտ որը, տէր սուրբ
Բեռնարդոս:

Տ Ե Ր Ա Յ

15. Կէնճ գըզլարըն մէշըէպլէրի պօ-
գուգլուղունա պաշըճա պիր սէպէպի՝ խոր-
հուրգլարտան ուզադ տուրտուգլարը տըր:
Էջլէ իսէ խոստովանահայրըմըն միւնասիպ
կէօրտիւյիւնէ կէօրէ գարարլաշմըշ կիւնիւմիւ
կէշիրմէյերէք խոստովանանք օլաճաղըմ, վէ
տաիմա տա պիր էյի հազըրլըգ կէօրտիւքտէն
ոճնրա օլաճաղըմ: Պէշլէ պիր իգթիզալը
մասլահաթը առէթ կիպի գուլլանմագ փէք
թէհլիքէլի շէյ տիր: Խոստովանահայր սէչէ-
ճէք օլաւնճա, հանկըսը ճանըմըն սէլամէթի
իշին զէյատէ զայրէթլի կէօրիւնիւրսէ ծնու
սէչէճէյիմ: Գօլայճա խոստովանահայր տէ-
յիշտիրմէյէճէյիմ, վէ աչըդ աչըղա սէջ-
լէյէճէյիմ ծնա: Քէնտի հադգըմա էն թէհ-
լիքէլի փորձութիւն՝ գապահաթլարըմը ծնա
պէյան էթմէտէ տույտուղըմ Էօլուղ հի-
ճապ փորձութիւնու օլաճագ տըր: Էյեր պու
Էօլըլա շէյթան պէնիմ՝ իւզէրիմէ հիւճիւմ
էտէճէք օլուրսա, անիտէ վէ պիր զէյատէ
ճէսարէթ իլէ օ փորձութիւնլարա գարշը
գօյաճաղըմ, վէ քէնտի քէնտիմէ՝ խոստովա-
նահայր Յիսուս-Քրիստոսն Էլէրէնդէ պիր տէյէ-
ճէյիմ. օ պէնիմ փէտէրիմ վէ ճանըմըն հէ-
քիմի տիր. օ ինսանի զաիֆլէյի պիլիր. վէ
խոստովանանքտա սէջլէմէյէ հիճապ էթ-

տիյիմիզ պիր մահացու կիւնաս՝ շէրաթ
կիւնիւնտէ պիւթիւն տիւնեանըն էօնիւնտէ
աշիքեար օլաճագ, վէ ճէհէննէմտէ էպէտիւ
էպէտ ղազէպլէնէճէք տէյէճէյիմ: Պանա
հաֆիֆ կէօրիւնէն պիր կիւնահը կիզէմէք՝
պէլքիմ պանա որբապղծութիւն իշէտէպի-
լիր. եա օ վագըթ հալիմ նիճէ օլուր: Ահ,
պէլքիմ հիշ ֆիքրիմէ պիլէ կէթիրմէյերէք
էօմրիւմիւ պու աղլանաճագ հալտէ կէչիրի-
րիմ, վէ օ հալտէ էօլիւպ դատապարտել
օլուրում:

Եյէր պիր աղըր դապահաթա տիւշէճէք
օլուրում, պէնիմ հագգըմա՝ թէմէլլի խոս-
տովանահայրըմը պըրագմաղա պու պիր սէ-
պէպ օլմայաճագ, հաթթա պունուն դըտտը,
օլ վագըթ՝ օնուն եարտըմընա էն ղիյատէ
միւհթաճ օլտուղում վագըթ օլաճագ: Ա-
քըպէթ հէր հանկը քահանայա կիտէճէք
օլուրում, էն գօրգաճաղըմ շէյ քէնսի հա-
լիմի պիլթիրմէյերէք, վէ մահացու կիւնահըն
տովորութիւնունտա, եախօտ եագըն սէպէ-
պինտէ պուլունարագ արճակում ալմագ օլա-
ճագ:

Շիւպհէլէրիմտէ, պիր իգթիպալը մա-
լահաթա պաշայաճագ օլտուղումտա, ալէլ
խուտուս կոչումում հագգընտա՝ խոտովա-
նահայրըմ իլէ իսթիշարէ էտէճէյիմ: Զիւն-
քի էքսէրի էպէտի սէլամէթիմիզ՝ թութա-

ճաղըմըզ էօմր տերէճէսինի սէչմէմիղէ պաղըր տրր:

16. Խոստովանանք կիւնիւմտէ հիչ տէ-
յիւ իսէ պու գանունլարըմըն պիր հիսսէսինի
կամ փայընը օգույաճաղըմ. էյէր օնլարըն պի-
րինտէ գուսուր էթմիշ օլուրսամ, Ալլահըն
հուզուրունաա օնուն իչին խոնարհել օլուպ
քէնտիմէ թէքրար ճէսարէթ վէրէճէյիմ:
«Քէնտի գուսուրլարընը կէօրիւպ տէ ճէսա-
րէթի զայպ էթմէք, քէնտինին ինսան օլ-
աուզունու վէ Ալլահըն պիր էյի փէտէր օլ-
աուզունու ունութմազ տրր»:

17. Սրբութիւն ալաճաղըմա պիր դաչ
կիւն գալարազ, պաղը խայրը ամէլէր իլէ վէ
հաթտա Յիսուս Քրիստոսու գապուլ էտէ-
ճէյիմ իչին օնա զիյատէ պիր արզիւ իլէ
հաղըրլըզ կէօրէճէյիմ:

Հ Ե Ր Ս Է Ն Է

18. ՄԳՐՏԵԼ օլտուղըմ կիւնտէ, եա-
խօտ օնտան սօնրա կէլէն փաղար կիւնիւնտէ,
մկրտութիւնումտա վէրտիյիմ սէօլլէրի թէք-
րարլայաճաղըմ, վէ էլիմտէն կէլիրսէ, խոր-
հուրդլարա տա եաղլաշաճաղըմ:

19. Էր սէնէ պաշընտա՝ պէնիմ՝ ճանը-
մըն հալինի նամըլ կէօրիւյօրսուն տէյ
խոստովանահայրըմա սօրաճաղըմ, վէ էրթէ-
սի սէնէյի սուրբճա կէչիրմէք իչին պի գաչ

նասիհատ թիւէյեճէյիմ: Վէ էյեր միւնասիպ
կէօրիւրսէ, խոտովանանքլարըմա կիրէպիւ-
միշ օլան գուսուրլարը թամամլամագ իշին,
օնլարը պիր կէօզտէն կէշիրէճէյիմ: «Սէլա-
մէթ մասլահատ ընտա հիշ պիր շիւպհէլը
շէյ կէրիյէ պրագմամալը»:

ԱԼԼԷՍՍԷՎԻՅԷ ՆԻՅԵԹ՝ԼԷՐ

ԿԻՒՆԱՀՏԱՆ ԻՔՐԱՀ ԷԹՄԷՔ ԻԻԶԵՐԻՆԷ

20. ՏԻՒՆԵԱՏԱ էն պէշիւք քէտերլը վէ
պիր տանէճիք քէտերլը շէյ կիւնահ օլաու-
ղունու սըգ սըգ տիւշիւնէրէք, կիւնահտան
յիյատէսի իլէ էօրֆ վէ իքրահ էտէճէյիմ:
Հէր պաշայաճաղըմ շէյտէն էվվէլ, պու շէյ-
տէ Ալահ ինճինիր մի տէյի թէճէսսիւս
էտէճէյիմ. վէ էյեր օ շէյտէ էն քիւշիւք
պիր կիւնահ կէօրիւրսէմ, եախօտ օլապիլըր
տէյի շիւպհէլէնիրսէմ, պիւթ իւն տիւնեայը
գաղանաճագ տախի օլամ, եախօտ պինլէրճէ
էօլիւմտէն խէլաս օլաճագ օլամ, արթըգ
օ շէյտէ իլէրի վարմայաճաղըմ: «Պի-լի-ն
դի-նէայը գալանմագ ինսանըն նէսինէ եարար,
էյեր ճանընը զայա էպէրսէ», տէտի Յիսուս
Քրիստոս:

21. Սէլամէթիմ հագգընտա էն գօրգա-
ճաղըմ շէյ ֆէնա ահպապլար սըր. վէ քէն-
տի հաղըր պուլունմալարընտա, վէ քէնտի

ամէլէրի իլէ, եանի հոգեւորութիւն վէ առա-
քինութիւն սոհիպի քիշիլէրի ղէվզէ աւ-
մալարըլա, փաբըլա գարշը սէօհպէթլէրի
իլէ, քէնտի չօպանլարընա գարշը սէօղլէրի
իլէ, վէ տահա պու եօլլա շէյլէր իլէ պիղի
կիւնահա տավէթ էտէնլէր, հէփտի տէ պէ-
նիմ հազգըմա քէօթիւ ահպապ սայըլա-
ճաղար: “Քէփն իլէ քօ քէօրի-շէ-բէ ինան,
ծնուն քիպի օլա-բ,” տէյի պու գանունու թու-
թուպ օնլարտան գաշաճաղըմ:

22. Պաշգա ճինստէն օլան քիշիլիւր իլէ
սըգ սըգ կէօրիւշմէյէ, թէքլիֆսիլիքլէրէ,
էլ շաղալարընա քէնտիմի մինպաաա պրազ-
մայաճաղըմ, վէ օ թարգ քիշիլէր իլէ պօշ
տէնիլէն շէյլէրտէն պիլէ սազընաճաղըմ:
“Պաշգա ճինստէն օլան քիշիլէր իլէ պուլու-
նուպ տա առաքինութիւնա քէտէր վէրմէ-
մէք փէք նատիր լաոթ կէլէն շէյ տիր,”

23. Թէհլէքէլի վէ տիւնետալի մէճլիս-
լէրտէն վէ ահպապըլարտան տագընաճա-
ղըմ, չիւնքի էօյլէ մահալլէրտէ միւլահաղա-
լար ըլա, պազըլար ըլա, օրալարտա հիւքմ
էտէն թիւրլիւ արսըյ թավըլարըլա ճանրմ
թէհլէքէյէ տիւշէ պիլիւր: Վէ էյէր լաոթ
կէլէ էօյլէ պիր մէճլիպլէրտէ պուլունաճազ
օլըրսամ, ինսանի միւլահաղալարը պիր թա-
լաֆա պրազարագ՝ գապիլ օլտուղը գատար
էվլէլճէ գաշաճաղըմ: “Թէհլէքէյէ սէվէն, օ

Բէհլէիտէ զայ օլմագադըր: Տիւյիւնէ, տեր-
նէյէ տէ պիր մէծպուրիյէթիմ օլմատրգճա,
վէ քէնտիմի պիր էյիճէ Ալլահա սըիարըշ
էթմէտիքճէ կիթմէյէճէյիմ: «Եա եէնմէք
վէ եա ալթ օլմագ մէծպուրիյէթիւնէ քէն-
տիւնի պըրագմատան ըսա՝ կիւնահըն սէպէպ-
լէրինտէն գաշմագ տահա էյի տիր»:

24. Ղէմի տիւնեալի մասլահաթլարըմ-
տա զիյատէ տօղըուլուղա հարէքէթ էտէ-
ճէյիմ, «զարար չէքմէտէն իսէ, զարար վեր-
մէքտէն տահա զիատէ դօրգարագ»:

25. Տիւնեանըն էյլէնճէլէրի աօղա պօրճ-
լարըմտա պանա գուսուր էթտիրմէյէճէքլէր,
վէ ինսան գօրգուսու Ալլահ գօրգուսունտան
իւսթէ չըգմայածագ: «Թէնի էօլտի-րի-պ ճանը
էօլտի-րի-ճէյէնլէրտէն գօրգմայըն, իւլա Բէնի վէ
ճանը պիրլէիտէ ճէհէննէթէ քէրս էրէնպէն գօր-
գուն», տէտի Յիսուս էֆէնտիմիլ:

26. Տիւնեանըն պու թարզ լազըրտըլա-
րընտան, եանի՝ «Կէնճլէք սէֆա սիւրէճէք
վագըթ տըր: Պիր նիզատա ալթ օլմամալը:
Զէնկինլէր գութլու տուր: Էլ նէ եափայօր-
տա, սէն տէ էօյլէ եափմալըսըն: Սըգ սըգ խոս-
տովանանք օլանլար սայքի տահա ազըլը
օլմայօրլար եա», կիպի լազըրտըլարտան գօր-
գաճաղըմ: Հաթթա պուշլարըն զըտար, տի-
նիմիղին հագ լազըրտըլարընը, եանի՝ «Կէնճ-
լէք աօրը քէնտիմիղի առաքինութիւնա ա-

լըշտըրաճադ վազրթ տըր: Վայ կիւլէնլէրէ:
Սիզ ինթիգամ ալմաղա չալըշմայըն, ինթի-
գամ ալմադ Ալլահա մախսուս տուր: Նէ
մութլու ֆազարալարա: Սէջիլմիշլէրին սա-
յըսը ալ տըր: Սըգ սըգ խոստովանանք օլ-
մաք՝ առաքինութիւն սահիպի օլմանըն էն
էյի պիր եօլու տուր: Կիպի լազըրտըսարը
ֆիքրիմտէ վէ տահա զիյատէ եիւրէյիմտէ
պասմա էտէճէյիմ:

ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆՈՒ ՍԵՎՂԻԲԻ ԻԲԶԵՐԻՆԵ

27. ՊԵՆԻՄ ԻԼԶ միւլահաղամ ճանըմըն
սէլամէթի օլտուղունու, վէ հէր շէյի պաշ-
լըճա պու մասլահաթա պինա էթմէք լաղըմ
կէլտէյինի ապլա խաթըրմտան չըգարա-
մայաճաղըմ:

28. Քէնտի սէֆիլիքլէրիմէ, կիւնահալա-
րըմա, վէ դատապարտել օլմադ թէհլէքէլէ-
րինտէ տօլաշարըլարըմա պագարադ, քէնտի
հագըրմտա պիր էտնա զիւհիւմտէ օլարադ
խոնարհութիւնու գաղանմաղա մուգայէէա
օլաճաղըմ: Խօրլանտըղըմտա վէ մասդարա
օլտուղըմտա Յիսուս էֆէնտիմիզին աշգընա
սապր էտէճէյիմ, վէ նէ քէնտիմի վէ նէ
էթրաֆըմը մէտհ էթմէյէճէյիմ: «Պիր սա-
հիհ խոնարհ օլան ճան ապլա զայպ օլմայա-
ճադ տըր:»

29. () տուրք փաքըլըդ առաքինութիւնու-

նուս տիւնեանքն ճէմի խաղնէլէրինտէն զիյա-
տէ սէվէճէյիմ, պու լաթիֆ առաքինութիւ-
նուն ուղըունա հէր զայրէթի էտէճէյիմ վէ
էօմրիւմիւ զայպ էթմէքտէն զիյատէ պու
առաքինութիւնա էն քիւչիւք պիր զարար
վէրմէքտէն գօրգաճաղմ: «Պիր փաք ճանըն
փահասընա տիւնեանքն ճէմի խաղնէլէրի
տէնք կէլէմէզ»:

30. Ալահա պիր դուրպան սուլումարզ
հիչ պիր կիւնիւմիւ կէչիրմէյէճէյիմ: Թէ-
միզլէյէճէք շէյ՝ կիւնահլարըմ օլտուղընու,
վէ ապաշխարանքտան պաշգապէնի ճէննէթէ
կէօթիւրէճէք եօլ օլմարդընը աօլա խաթ-
ըմտան չըգարմայաճաղմ: Զգայութիւն-
լարըմը իսթէքլիյիլէ պազը շէյլէրտէն մահ-
լում էտէրէք, մահայուցում էտէճէյիմ,
եանի՝ կէօղլէրիմի վէ գուլագլարըմը՝ թէհլի-
քէլի եախօա ֆախտէսիզ շէյլէրէ վէ սէօհ-
պէթլէրէ գափայարագ, տիլիմի՝ ինճիտէճէք
լագըրտըլար իշիթտիյիմտէ՝ զապթ էտիպ
սուս տուրարագ: «Զիսուս ֆրիստուս միւ-
թաալիզ օլանլար՝ թէնլէրինի օնուն արզիւ-
լէրիլէ պերապեր խաչլարլար»:

31. Սէօհպէթլէրիմտէ գարտաշըմըն ի-
թիպարընա քէտէր վերմէքտէն սօն տէրէճէ
գօրգաճաղմ, վէ «քէնտի հագգըմա սէօյ-
լէնիլտիյինի իսթէմէյէճէյիմ շէյի՝ քիմսէ-
նին հագգընա սէօյլէմէմէք», պէնիմ գանու-

նում օլաճագ: Իվիմին իշինտէքի, եախօտ պիլէսինճէ եաշայաճաղըմ քիշիլէրին նա-
գըլլըգլարընա սապր էտէճէյիմ, վէ գուտ-
րէթիմէ կէօրէ Փուգարալարա եարտըմ էթ-
մէյի սէվէճէյիմ: “Փուգարայա մերհամէթ
էտէն՝ Ալլահա մամէլէյէ վերմիշ օլլըր. Ալ-
լահ տա վերտիյի չէյի ծնա թէքրարէն էտա
էտէր,,:

32. Բուհանի չօպանլարըմա հիւրմէթ
էտէճէյիմ: Օնլար Յիսուս էֆէնտիմիզին
եէրինի թուլթարլար: Պէտ մուամէլէ էթ-
մէքտէն վէ քէօթիւ հարէքէթիմ իլէ օն-
լարա զահմէթ վերմէքտէն գօրգաճաղըմ:
“Քահանալարը խօրլայանլարըն ալէստէվիյէ
ղազէպի՝ խօրհուրդլարտան մահրում օլարագ
էօլմէք տիր,,:

33. Փէտէրիմէ վալիտէմէ Ալլահըն վէ-
քիլէրինէ կիպի իզզէթ իքրամ էտէճէյիմ,
վէ Ալլահա իթաաթ էտէր կիպի օնլարա
իթաաթ էտէճէյիմ: Իվին իշինտէքիլէրին
հէփիյիլէ տէ սապըր, թաթլըլըգ վէ խո-
նարհուլթիւն գուլլանարագ իթթիֆագ վէ
մուհապպէթ իլէ կէշինէճէյիմ:

34. “Նիհայէթ՝ քէնտի ճինսիմտէն օլան
պիր առաքինութիւն սահիպի քիշի իլէ
տօսթլըգ պաղլայաճաղըմ: Պիրիպիրլէրիմի-
զին գուսուրլարընը խապէր վէրէճէյիլ: Պի-
րիպիրիմիզի քէմլիքտէն կերի չէվիրէճէյիլ:

Պիր պիրիմիզի առաքինութիւն իշխմէյէ
հայրշնանորոճաղղղ. վէ պիրի պիրիմիզէ
սէօղ վէրէճէյիզ քի, պիրիմիզ էօլիւմ թէհ-
լիքէսինսէ պուլունունճա, օպիրիմիզ օնուն
էյի էօլմէսինէ եարտրմ էթսին, վէ ճանը
իշին հէր կիւն տուա էթսին: «Պիր սատրգ
տօսթ պուլան քիշի պիր խազինէ պուլմուշ
օլուր»:

35. «Վէ վագրթ պուզանունյարրմը գուլ-
լանմատա կէվէքիլիյէ տիւշէրսէմ. տուատան
շէշնի տույմաղ օլուրսամ, մէճլիսէրի սէվէր-
սէմ, ֆէնա սէօհպէթլէր վէ տիւննանըն
զանունլարը արթըզ պանա սըզընթը, վէ
թաճիվիք վէրմէղ օլուրտա, տիւննայա մազ-
պուլ օլմայը, վէ տիւննեա վի շէյլէրի սէվմէյի
արարտամ, տիւննա շէյլէրինին հազգընտա
օլան սէօհպէթլէրի՝ սէլամէթէ տայիր օլան
սէօհպէթլէրտէն յիյատէ տիյնէմէյի սէվէր-
սէմ, խոտտովանանքը իհմուլ էտէրսէմ եախօտ
գօլայ պիր խոտտովանահայր սէշմէք իշին խոտ-
տովանահայրմը պրազաճազ օլուրտամ, ար-
թըզ զայլըզա եիւզ թուլայօրում տէյի
թանը յաճաղմ: Պէննէ՞սէջլէյօրում, պէն
օ վագրթ զայ օլմուշ պիլէ օլաճաղղմ:

1. աքին, եա՛րապպիմ, պունու օգուսու-
ղումտա. եօլտան սափտրղմըն ֆարգընա
վարրպ՝ սէնին սուրբ շնորհքուն ըլա շիմտիքի
օլան էյի ֆիքիրլէրիմէ վէ նիյէթլէրիմէ թէ-

քրար տէօնէյիմ, եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, եա
աղիզ Ալլահըմ, պարէ սէն պէնի պրագմա
քի զայ օլայըմ: Սէն պանա եարտըմ էտէ-
ճէքսին, վէ պու դանունլարը էօլիւնճէյետէք
թութմայա սէն պանա շնորհք վերէճէքսին:
Պէօյլէ իստերիմ, պէօյլէ տէ սէօզ վերիւրիմ.
Ամին:

ՍԱՊԱՀ ԱԽԶԱՄ

ՕԼՈՒՆԵՃԵՔ

Տ Ո Ւ Ա Լ Ա Ր

WILSON & SONS

NEW YORK

1882

Ս Ա Պ Ա Յ Տ Ո Ւ Ա Ս Ը

Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
Սրբոյ. Ամէն:

Հոգին սուրբաշնչաւ:

Եւ սուրբ Հոգի, լցն՝ զսիրտս հաւատա-
ցեւոց քոց, եւ զհաւր սիրոյ քո բորբոքեա՛ ի
նոսա:

Կց. Առաքեա՛ զհոգի քո, եւ կազդու-
րեացին:

Փի. Եւ նորոգեա՛ զերեսս երկրի:

Աղօթի:

Տէր Աստուած՝ որ զսիրտս հաւատացեւոց
լուսով Հոգւոյն սրբոյ լուսաւորեցիր, սուր
եւ մեղ նովին հոգւով ճանաչել զուղիղն,
եւ մխիթարութեամբ նորա յամենայն ժամ
ուրախ լինել Տերամբ մերով Յիսուսիւ Քրիս-
տոսիւ. Ամէն:

Քենդիմիդի Ալլահըն հոգւորոշաւ Բօյալըմ.
Վէ սէճդէ, Կին, ուժիդ վէ մահապպէթ մալլէ-
րիյլէ պօրճու-մուղօլան ուպու-դիյէթի սահալըմ:

Եւս Ամենասուրբ Երրորդութիւն, իւչ
անձ պիր Ալլահ, սէնին պուրատա հազըր
նազըր օլտուղունա ինանըր՝ վէ ճանու կեօ-
նիւլտէն խոնարհութիւն ուլա սանա սէճտէ

էտէրիմ, վէ սէնին օլ ազիմ ճէլալէթինէ
պօրճում օլան ուպուտիյէթի տէ պիւթիւն
եիւրէյիմաէն սանա սունարմ:

Ինս Ալլահըմ, կաթողիկէ, Առաքելական
վէ Հռովմէական սուրբ քիլիսէ պանա հէր
նէ քի էմր էտէրսէ ինանմաղա, ճիւմլէսինէ
տէ գավի իթիգատ ըլա ինանըրմ, չիւնքի,
եա եանըմաղ ճշմարտութիւն, ընլարը ընա
պէյան էտէն սէն սին:

Ինս Ալլահըմ, Յիսուս քրիստոսուն սէ-
վապարր յըլա պանա պու տիւնեատէ լութ-
ֆունու վէ էյէր թէնպիհլէրինի թութար-
սամ տիւրէթտէ տէ իհթիշամընը վէրէճէք
օլտուղունու գավի էմիյէթ իլէ ումարմ,
չիւնքի ընլարը պանա վատ էտէն սէն սին,
վէ վատլէրինէ իֆրաթ սատըգ սըն:

Եա Ալլահըմ, ուէն սէնի պիւթիւն եիւ-
րէյիմտէն վէ հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ.
չիւնքի սէն նիհայէթսիզ սէվիմէյէ լայըգ
սըն, սէնին մուհապէթին իչին գարտաշըմը
տա քէնտիմ կիպի սէվէրիմ:

Պէշէ իգիշալը օլան լո-թֆուրը Ալլահդան
տիլէյէլէմ:

Ինս Ալլահըմ, պէնիմ միւհթաճ օլտու-
ղում շէյլէր սանա մալիւմ տիւր: Իմտի կիւ-
նիւմիւ սուրբճա կիչիւմէք իչին իզթիգալը
օլան լութֆլարը սէնին սէվիլիւլիւ Էվլատըն

Յիսուս Բրիտանիան հիմնեթիյիլէ, վէ ծնուն
աղիղ վալիտէսի սուրբ կոյս Մարիամ Աս-
տուածածինին շէֆաւթըյըւս սէնտէն տի-
լէրիմ:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն քո, եկեացէ արքայութիւն քո, եղի-
ցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Զհաց մեր հոնապազորդ տուր մեզ պսօր,
եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի՛ տա-
նիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չա-
րէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն
եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր
ընդ քեզ, օրհնեալ ես գու ի կանայս եւ
օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յիսուս:
Սրբուհի կոյս Մարիամ մայր Աստուծոյ, ա-
ղօթեա վասն մեր մեղաւորացո, այժմ եւ ի
Ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Հաւատամք ի մի Աստուած Հայրն ամե-
նակալ՝ յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւե-
լեաց եւ աներեւութից: Իւ ի մի Տէր Յի-
սուս Բրիտան, յՈրդին Աստուծոյ՝ ծնեալն
յԱստուծոյ Հօրէ միածին նախ քան զամե-
նայն յաւիտեանս: Աստուած յԱստուծոյ,
լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ
ճշմարտէ, ծնունդ եւ ոչ արարած: Նոյն
ինքն համագոյակից Հօր, որով ամենայն ինչ

եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք
եւ աներեւոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան
եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկ-
նից, մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կառա-
րելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւով
սրբով: Որով էառ մարմին, հոգի, միտս, եւ
զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս
եւ ոչ կարծեօք, Չարչարեալ, խաչեալ թա-
ղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի
յերկինս նովին մարմնով՝ նստաւ ընդ աջմէ
Հօր: Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք
Հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս: Որոյ
թագաւորութեան ոչ գոյ վախճան: Հաւա-
տամք եւ ի սուրբ Հոգին, յանեղն եւ ի կա-
տարեալն որ ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ բղնի: Որ
խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւե-
տարանս: Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց
զառաքեալն, եւ բնակեցաւ ի սուրբն:
Հաւատամք եւ ի մի միայն յընդհանրական
եւ յառաքելական սուրբ Եկեղեցի: Ի մի
մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւո-
թիւն եւ ի թողութիւն մեղաց, ի յարութիւն
մեռելոց, ի դատաստանսն յաւիտենից հօգ-
ւոց եւ մարմնոց: Յաբքայութիւն երկնից:
Եւ ի կեանսն յաւիտենականս. Ամէն:

Ի Հէտիսիւ Գէորգի Կոնստանտնուպոլսեցի
— Կէօնի—Լ Իլէ Աւետարան Կոնստանտնուպոլս:

խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ ամենա-
կարողի, եւ երանուհւոյ Մարիամնու միշտ
կուսին, երանեւոյն Միքայելի հրեշտակա-
պետին, երանեւոյն Յովհաննու մկրտչին,
սրբոց առաքելոցն Պետրոսի եւ Պաւղոսի, եւ
սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին, եւ
ամենայն սրբոց (եւ առաջի քո հայր սուրբ *)
քանզի մեզայ յոյժ՝ խորհրդով, բանիւ եւ
գործով, վայ ինձ, վայ ինձ եւ յաւէտ վայ
ինձ:

Տո՛ւ:

Եւ հեր շէյէ գատըր էֆէնտիմ Ալլահ,
սէն պիզի պու կիւնիւն սիֆթաճընա էրիշ-
տիրտին, քէնտի գուտրէթին իլէ պիզի պու
կիւն սագլա վէ էսիրկէ քի, հիշ պիր կիւ-
նահա տիւշմէյէլիմ, վէ պիզիմ ճէմիի սէօզ-
լէրիմիզ, միւլահագալարըմըզ վէ ամէլէրի-
միզ սէնին լութֆուճն ըլա իտարէ օլունարագ,
ֆագալթ սէնին ազիզ թէնպիհլէրինին իճ-
րաւընտա օլսունլար, էֆէնտիմիզ Յիսուս
Քրիստոսուն հիմմէթիյիլէ. Ամէն:

Ճէֆէ Բըէմիյանճա ֆուլէլէլէրէ գուլան-
հալա նիյէթի ֆօյալլէ:

Եւ հեր պիր թէքմիլլէյին Ալլահանի

* Պու սէօզէր խոստովանանքտան տըշարը սէօյ-
լէնմէզ:

էօրնէյի ազիզ Յիսուս, պէն նէ գատար է-
լինտէն կէլիրսէ քէնտիմի սանա ույտուրմա-
ղա, վէ սէնին կիպի հաղիմ, ալըադ կէօնիւլ-
լիւ, փաք, զայրէթլի, սապըըը, մուհապ-
պէթլի վէ Ալլահըն միւրատրնա ույղուն օլ-
մաղա մուգայէէա օլաճաղըմ, ալէլիսուսուս
չօղու տէֆա տիւշտիւյիւմ գապահաթլարա
պու կիւն միմպաստ տիւշմէյիմ տէյի վար
գուվվէթիմ իլէ չալըչաճաղըմ, վէ օնլարտան
իսլահ օլմագ իչին ճան ու կէօնիւլտէն սանա
նիյաղ էտէրիմ:

Սորբէ Կոյս Մարիամ Աստուածածնէ, Պա-
հապան հրէշտալըմը, վէ հիմայէլիճիօղ օլաճ
սորբէա նիյաղ էտէլիմ:

Եւա պէնիմ սուլթանըմ սուրբ Կոյս Մա-
րիամ Աստուածածին. պէն քէնտիմի, ճա-
նըմը վէ թէնիմի սանա վէ սէնին միւպարէք
հիմայէթինէ, մէնէնտսիզ գայըըըըըըընա,
վէ սէնին մէրհամէթինին գուճաղընա թէս-
լիմ էտէրիմ պու կիւն վէ հէր սաիմ վէ
էօլիւմիւմ սասթընտա: Ճէմիի ումուսուսու
վէ թէսէլլիմի, ճէմիի մէշագգաթլարըմը
վէ սէֆիլլիքլէրիմի, էօմրիւմի վէ էօմրիւ-
միւն ագըպէթինի սանա իհալէ վէ սիփա-
ըը էտէրիմ: Շէօլլէքի պէնիմ հէր պիւր
ամէլիմ սէնին ազիզ շէֆաաթըն վէ սէվա-
պըն ըւս՝ սէնին վէ սէվիւլիւ էվասընըն

միւրաւոր իւզըէ նիղամլանսըն վէ թէրթիպ
օլունսուն:

Իսթրընա կէթիր, եւ ածրգլը սուրբ
կոյս Մարիամ Աստուածածին, ալլա իշիտիլ-
միշ շէյ տէյիլ քի, պիր քիմսէ սէնին օլ
աղիմ սահապէթլիյինէ կիւվէնմիշ, սէնին
եարաւմընը տիլէմիշ, վէ սէնին գայըրըճըլը-
ղընա քէնտինի թէսըմ էթմիշ օլսուն տա,
սէն տէ օ քիշիտէն եիւղ չէվիրմիշ օլսուն:
Պէն տէ պու իթիգասու ըլա ճէսարէթլէնիպ,
եւ պիքիրլէր պիքիրի վէ ագիզ վալիտէ, սա-
նա գօշարըմ, սանա կէլիրիմ, վէ սէնին հու-
գուրունսա աղլար տուրուրում Բէլամուլլա-
հըն վալիտէսի, պէնիմ պու քէլամլէրիմէ
եիւղ չէվիրմէ, իլլա միւրվէթին իլէ տիյնէ,
վէ տիլէքլէրիմի գապուլ էյլէ. Ամէն:

Տօգուղընճոն Պիս Սըբաղն Փափա
Հաղրէթլէրի պոստոյը սորբէ կոյս Մարիամ
Աստուածածին վալիտէթլէ պէնէր պէֆա էի-
րէտէն սէյլէյէնէ 300 կիւնլէտ ներսղոսթիւն
խանն էթիշ տիր. վէ կիւնտէ պիր պէֆա օլսուն
սէյլէյէպոյ պոստ պիր տէրրէ խոստովանտ օլսապ
Հաղրէթլէն խորհուրդոնա ալլարաթ պիր
տէլիսէյէ զէյարէթ երէնէ պոթի էիսիպար
նէրսղոսթիւն խանն էթիշ տիր:

Եւս Ալլահըն մէլայըղը, պէնիմ սասորգ
վէ մուհապպէթլի գըլափուզում, սէնին իլ-

Համարընա էջլէ պիր միւթի օլմագ վէ հա-
րէքէթլէրիմի էջլէ պիր նիզամլամագ քերէ-
մինի պոնա ալը վէր քի, Ալլահըմըն թէն-
պիհլէրինին եօլունտան հիչ պիր պապտէ
այրըմայրմ.

Եւ իմինի թաշտըղմ ալիզ Սուրբ,
պէնի գայրը վէ պէնիմ իչին ըիճա էյլէ քի,
տիւնեա իւզէրինտէ իքէն սէնին խըզմէթ էթ-
տիյին կիպի Ալլահա պէն տէ խըզմէթ էտէ-
յիմ, վէ կէջլէրտէ սէնին իլէ պերապէր օնա
էպէտի իհթիշամ սունապիլէյիմ. Ամէն:

Աստուծոյ լէվանիսը:

Տէր ողորմեա:

Քրիստոս ողորմեա:

Տէր ողորմեա:

Քրիստոս լուր մեզ:

Քրիստոս անսա մեզ:

Հայր երկնաւոր Աստուած,

Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած,

Հոգի սուրբ Աստուած,

Սուրբ Երրորդութիւն մի Աստուած,

Սրբունհի Մարիամ,

Սուրբ Աստուածածին,

Սուրբ կոյս կուսանաց,

Մայր Քրիստոսի,

Մայր աստուածային շնորհաց,

Մայր մաքուր:

Մայր սուրբ,

Ողորմեա մեզ:
Սուրբ զատիկ մեր:
Աղօթեալսն մեր:

Մայր անարատ,
 Մայր անբիծ,
 Մայր սիրելի,
 Մայր սքանչելի,
 Մայր արարչին,
 Մայր փրկչին,
 Կոյս իմաստուն,
 Կոյս յարգոյ,
 Կոյս քարոզելի,
 Կոյս հզօր,
 Կոյս զթած,
 Կոյս հաւատարիմ,
 Հայելի արդարութեան,
 Աթոռ իմաստութեան,
 Պատճառ մերոյ խնդութեան,
 Անօթ հոգեւորական,
 Անօթ պատուելի,
 Անօթ ընտիր աստուածպաշտութեան,
 Վարդ խորհրդական,
 Աշտարակ դաւթեան,
 Աշտարակ փղոսկրեայ,
 Տուն ոսկեղէն,
 Տապանակ ուխտի,
 Դուռն երկնից,
 Աստղ առաւօտեան,
 Առողջութիւն հիւանդաց,
 Ապաստան մեղաւորաց,
 Մխիթարիչ վշտացելոց,

Աղօթեալ ման մեր:

Օգնական քրիստոնէից,
 Թագուհի հրեշտակաց,
 Թագուհի նահապետաց,
 Թագուհի մարգարիից,
 Թագուհի առաքելաց,
 Թագուհի մարտիրոսաց,
 Թագուհի խոստովանողաց,
 Թագուհի կուսանաց,
 Թագուհի ամենայն սրբոց,
 Թագուհի յղացեալ առանց արատոյ մեղաց,
 աղօթեա վասն մեր:
 Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզ աշխարհի.
 խնայեա՛ ի մեզ տէր:
 Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզ աշխարհի.
 անսա՛ մեզ տէր:
 Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզ աշխարհի.
 ողորմեա՛ մեզ:
 Յիսուս լա՛ւր մեզ:
 Քրիստոս անսա՛ մեզ:

Աղօթք:

Աստուած անճառելի ողորմութեան, որ
 ոչ միայն մարդ, այլ եւ որդի մարդոյ լինել
 հաճեցար, եւ ծնանելով ի կուսէն զմայր ի
 յերկրի ոտացար, որ զԱստուած ունէիր հայր
 ի յերկինս, ահա՛ մեզ աղաչեմք զօրշապակ
 նորա յօժարութեամբ կատարել, զմայրու-
 թիւն նորա գերադոյն յարգանք պատուել,

Աղօթեա վասն մեր:

գերազանցագոյն վսեմութեան նորա զմեզ
խոնարհութեամբ հպատակել, որ զքեզ
Հոգւով սրբով յղացաւ, զքեզ կուտու-
թեամբ ծնաւ, եւ զքեզ յերկրի ինքեան
հնազանդ կալաւ զտէրդ մեր Յիսուս Քրիս-
տոս: Որ կենդանի ես եւ թագաւորես ընդ
Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն ի յաւիտեանս.
Ամէն:

Յիսուսն ինն աւանդնն իշխէիքնի գոհ:

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կուսին
Մարիամու:

Եւ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր
ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ
օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յիսուս:
Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ,
աղօթեա՛ վասն մեր մեղաւորացոյ այժմ եւ ի
ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն,

Եղիցի ինձ ըստ բանի քում:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, եւ այլն:

Եւ Բանն մարմին եղեւ:

Եւ բնակեաց ի մեզ:

Ողջոյն քեզ, եւ այլն:

Կց. Աղօթեա վասն մեր սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածտին.

Փի. Օ՛խ արժանի լիցուք խոստմանցն
Քրիստոսի:

Աղջիկ:

Օ՛չնորհա՛ քո աղաչեմք Տէր, հեղ ի
միտս մեր, զի որք հրեշտակին աւետեօք
զՔրիստոսի որդւոյ քոյ զմարդեղութիւն ծա-
նեաք, ի ձեռն չարչարանաց եւ խաչի նորա
ժամանեցուք ի փառս յարութեամբ տերամք
մերով Յիսուսիւ Քրիստոսիւ. Ամէն:

Ողջ լեր թագուհի մայր ողորմութեան,
կեանք, քաղցրութիւն եւ յոյս մեր, ողջ լեր:
Առ քեզ դռնեմք աքսորեալ որդիքս եւայի.
առ քեզ հառաչեմք հեծելով եւ ողբալով
յայտմ արտասուաց վայրի: Արդ՝ ո՛վ բարե-
խօս մեր. դարձո՛ւ առ մեզ զաչս ողորմութեան
քո, եւ զՅիսուս զօրհնեալ պտուղ որովայնի
քոյ յետ այսր աքսորանաց ցոյց մեզ, ո՛վ
զթած, ո՛վ բարեգութ, ո՛վ քաղցր կոյս
Մարիամ:

Կց. Աղաչեա՛ վասն մեր սուրբ Աստուա-
ծածին.

Փի. Օ՛խ արժանի լիցուք խոստմանցն
Քրիստոսի. Ամէն:

Ամենակալ եւ ողորմած՝ Աստուած, Հայր,
Որդի եւ Հոգին սուրբ օրհնեսցէ, եւ միշտ
պահեսցէ զմեզ. Ամէն:

ԱԽԱԾՄ ՏՈՒՆՍԸ

Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
սրբոյ. Ամէն:

Հոգին սուրբա նկատ:

Ե՛կ սուրբ Հոգի, լո՞ւ զսիրտս Հաւատա-
ցեւոց . քոյ, եւ զհուր սիրոյ . քո բորբոքեա՛ ի
նոսա:

Կց. Առաքեա՛ զհոգի . քո, եւ կազդու-
րեսցին:

Փե՛. Եւ նորոգեա զերեսս երկրի:

Աղօթի:

Տէր Աստուած՝ որ զսիրտս Հաւատացե-
ւոց լուսով Հոգւոյն սրբոյ լուսաւորեցեր,
տուր եւ մեզ նովին հոգւով ճանաչել զու-
ղիզն, եւ մխիթարութեամբ նորա յամենայն
Ժամ ուրախ լինել Տերամբ մերով Յիսուսիւ
Քրիստոսիւ. Ամէն:

Քէնդիտիւն Աւլահըն հոգւորոնա Բօյալըմ.
վէ սէնդի, պին, ումիդ վէ հաւապալէն տիւլէ-
րիյիւն օնա պօրճ օլան ուպուպիյիւնի սոնալըմ:

Եւ՛ Ամենասուրբ Երրորդութիւն, իւչ
անձ պիր Ալլահ, սէնին պուրատա Հազըր
նազըր օլտուղունա ինանըր վէ ճանուկ օնիւլ-
տէն խոնարհութիւն ուլա սանա սէճտէ

էտէրիմ, վէ սէնին օլ աղիմ ճէլալէթինէ պօրճում օլան ուպուտիյէթի տէ պիւթիւն եիւրէյիմտէն սանա սունարըմ:

Եւս Ալլահըմ, կաթողիկէ, Աւաքելահան վէ Հոովմէական սուրբ քիլիսէ պանա հէր նէ քի էմր էտէրսէ ինանմայա, ճիւմլէսինէ տէ գավի իթիգատ ըլա ինանըրըմ, չիւնքի եա եանըմազ ճշմարտութիւն, օնլարը օնա պէյան էտէն սէն սին:

Եւս Ալլահըմ, Յիսուս Բրիստոսուն սէվապլարըյըլա պանա պու տիւնեատէ լութֆունու վէ էյէր թէնպիհլէրինի թուլթարսամ ախրէթտէ տէ իհթիշամընը վէրէճէք սին տէյի գավի էմնիյէթ իլէ ումարըմ, չունքի օնլարը պանա վատ էտէն սէն սին, վէ վատլէրինէ իֆրաթ ոատըզ սըն:

Եւս Ալլահըմ, պէն սէնի պիւթիւն եիւրէյիմտէն վէ հէր շէյտէն զիեատէ սէվէրիմ, չիւնքի սէն նիհայէթ սիզ էյի վէ նիհայէթ սիզ սէվիլմէյէ լայըզ սըն, սէնին մուհապէթին իչին գարտաշըմը տա քէնտիմ կիպի սէվէրիմ:

Պիղէ իգնիշաւ օլան լըմֆլարը Ալլահաս Դիւլէյէլիմ:

Եւս Ալլահըմ, պէնիմ միւհթամ օլտուղում շէյլէր սանա մալիւմ տիւր: Իմոի կէճէմի սուրբճա կէչիրմէք իչին իգտիզալը օլան լութֆլարը սէնին սէվիլիւլիւ էվատըն

Յիսուս Բրիտանիան հիմնէթիյիլէ, վէ օնուն
աղիզ վալիտէսի սուրբ կոյս Մարիամ Աստուա-
ծածինին շիֆաաթըյըւս սէնտէն տիլէրիմ:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն քո, եկեցիցէ արքայութիւն քո, եղի-
ցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Զհայ մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր,
եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի' տանի
զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ:
Զի քոյ է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ
փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր
ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ
օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յիսուս:
Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ,
աղօթեա՛ վառն մեր մեղաւորացս, այժմ եւ
ի ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Կիւնակարընդը խանըմողը Ալլահրան պիլէյէլմ:

Այա էպէտի նուր փունարը Հոգին սուրբ,
կիւնահըն չիւքինլիյինի վէ քեմլիյինի պէն-
տէն կիղլէյէն դարանլըղը տէֆ էյլէ, ես
Ալլահըմ, օնլարըն հագգընա եիւրէյիմտէ
էյլէ պիր էօրֆ փէյտա էյլէ քի էյէր
դապիլ օլսա, օնլարտան սէնին իգրահ
էթտիյին դատար պէն տէ իգրահ էտէյիմ,
վէ շիմաիտէն սօնրա օնլարը իշլէմէտէն դօր-

գտուղըմ գատար հիշ պիր շէյտէն գորգ-
մայրմ:

Ալլահա առիւր, Գարրաշէմըն վէ Բէնարիդէ
առիւր Ֆէր էլէ, սեօղ էլէ, ափէլ էլէ, Էափօր
Էհմալ էլէ |պո- Էի-ն էշէրիյէիդ Լաֆաեր-Լաւր
Է-դէրիյէ Բէնարիդէ Լէֆլիշ Էրէլիմ:

(Պարապա պիր ճիւղի էյլէնիդ Կի-շի-ն-
Ֆէլէ վէ պարիհո- սեօյլէփէլէ:)

Փիշման ափէլի:

Եւս Ալլահըմ, սէն պէնիմ կիւնահա-
րըմը տա կէօրիւյօրսուն, Էիւրէյիմին փիւշ-
մանըդընը տա: Սէն նիհայէթսիդ էյի,
նիհայէթսիդ սէվիլմէյէ լայըդ օլտուղըն
իչին, վէ կիւնահատան տա պու գատար իգրահ
էթտիյին իչին, սէնի ինճիթտիյիմէ զայէթ
աճըրըմ: Գուրթարըճըմ Յիսուս Բրիստո-
սուն սէվապլարընըն խաթըր իչին պանա
աֆվ էյլէ: Սէնին ազիդ լութփուն ըլա
ապաշխարանք չէքմէյէ վէ պիր տահա սէնի
ինճիթմէմէյէ գավի նիյէթ գօրում:

Քէնարիդէ Ալլահա, առքէ Էոյա Մարիամ
Ասրո-աթաթիէ, վէ Էմիդիէն առքէ-նա
սիփարըշ Էրէլիմ:

Եւս Ալլահըմ, սանա տահա էյի խըզմէթ
էթմէյէ թէքրար գուվլէթ գազանմադ իչին

շու շինտիքի հտեճէյիմ ըահաթը օրհնել էյլէ:

Ալլահըն վալիտէսի վէ Ալլահտան սօղըա պէնիմ պիր թանէճիք ումուտում սուրբ կոյս Մարիամ, վէ պահապան հրեշտակըմ, հիմա-
յէթճիմ օլան ազիզ պէնիմ իշին շիֆաաթ հաին, պու կէճէ, հօմրիւմիւն հէր վագթին-
տէ վէ էօլիւմիւմ սաաթընտա պէնի էսիրկէ-
յին. Ամէն:

Սու Վէ էօլթի-շ Գինդարլար իշին Գո-ւ էրէլիմ:

Լշփէնտիմ, պէնիմ ազրապալարըմըն, սօսթլարըմըն, էյլիքտարլարըմըն վէ տիւշ-
մանլարըմըն իւզէրինէ օրհնութիւնունու իհսան էյլէ: Կէրէք հոգեւոր կէրէք մարմնա-
ւոր պանա թային էթտիյին ուստալարըմըն ճէմիսինի տէ գայըր: Ֆուգարալարա, մահ-
պուսլարա, խաթթէլէրէ, վէ ճան վերմէք ա-
լամէթինտէ օլանլարա եարտըմ էյլէ: Հէրե-
տիկալարը չէվիւր, տինսիզլէրէ նուր վէր:

Եւ էյլիք վէ մէրհամէթ Ալլահը, քաւարանտա պուլունան տինտար ճանլարա տախի մէրհամէթ էթ, օնլարըն ազապլարընը պիթիր. վէ քիմլէր իշին քի պէն տուա էթմէյէ պօրճլույուսամ, օնլարա ըահաթըզ վէ էպէտի նուր իհսան էյլէ:

Յիսուսն ինն ալմարննն ի գէրիսէ որոս:

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կուսին Մարիամն .

Եւ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ օրհնեալ է պառզ սրովայնի քո Յիսուս: Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ, աղօթեա՛ վասն մեր մեղաւորացոյ այժմ եւ ի ժամու մահուան մերոյ . Ամէն:

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն .

Եղիցի ինձ ըստ բանի քում:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, եւ այլն .

Եւ բանն մարմին եղեւ .

Եւ բնակեաց ի մեզ:

Ողջոյն քեզ, եւ այլն:

Աղօթ .

Օ շնորհս քո աղաչեմք Տէր, հեղ ի միտս մեր, զի որք հրեշտակին աւետեօք զՔրիստոսի որդւոյ քո զմարդեղութիւն ծանեաք, ի ձեռն չարչարանաց եւ խաչի նորա ժամանեցուք ի փառս յարութեան տերամք մերով Յիսուսի քրիստոսի . Ամէն:

Մարիամ կոյս եւ Մայր շնորհաց եւ շնորհալի Մայր զթութեան, ի ժամ մահուան ընկալ զմեզ եւ պաշտպանեա ի թշնամեաց: (Իւլ Գեֆ Եօյլէ:)

Սուրբ կաթն կուսին, անգին Արին Յի-
սուսի, միջնորդ լինիցին, մեղք մեր ջնջե-
ցին: (Իւլ Գեֆ Եւեյլէ:)

Յիսուս Մարիամ, սուրբ Հայր Յովսէփ,
ղտիրոս եւ զհոգիս իմ Ձեզ տամ:

Ամենակալ եւ ողորմած Աստուած՝ Հայր,
Որդի եւ Հոգին սուրբ օրհնեացէ, եւ միշտ
պահեացէ զմեզ. Ամէն:

ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ

ԵՒ

Ե Ր Ե Կ Ո Յ Ե Ա Ն

ԱՂՕԲԷ

RECEIVED

FEB 2 1892

RECEIVED

Ա Ռ Ա Ի Օ Տ Ե Ա Ն Ա Ղ Օ Թ Ք

Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
սրբոյ. Ամէն:

Եւ սուրբ Հօգի, լցն զսիրտս հաւատա-
ցելոց քոց, եւ զհուր սիրոյ քո բարբոքեան ի
նոսա:

Այ. Առաքեան զհոգի քո, եւ կազդու-
րեացին:

Փի. Եւ նորոգեան զերեսս երկրի:

Աղօթի.

Տէր Աստուած՝ որ զսիրտս հաւատացե-
լոց լուսով Հոգւոյն սրբոյ լուսաւորեցեր,
տուր եւ մեզ նովին հոգւով ճանաչել զու-
ղիդն, եւ մխիթարութեամբ նորա յամենայն
Ժամ ուրախ լինել Տերամբ մերով Յիսուսիւ
Քրիստոսիւ. Ամէն:

Դնենք զձեզ Աստուծոյ առջեւ, ու իրեն
պարտաւոր եղած յարգութիւնն ճարտարանէն
երկրպագութեան, հաւատոյ, յոսոյ ու սիրոյ
ներգործութիւններով:

Ո՛վ Ամենասուրբ Երրորդութիւն, երեք
անձ ու մէկ Աստուած, կը հաւատամ քու
հոս տեղը ներկայ ըլլալուդ, սրտանց խոնար-
հութեամբ երկրպագութիւն կ'ընեմ քեզի, ու

քու վեհախառ մեծութեանդ պարտաւոր եղած պատիւս բոլոր սրտանց քեզի կը մատուցանեմ:

Ո՛վ Աստուած իմ, ինչ որ կը հրամայէ հաւատալու կաթուղիկէ, Առաքելական եւ Հռովմէական սուրբ Եկեղեցին, կը հաւատամ ամէնուն ալ հաստատ հաւատով, վասնզի ով անսխալ ճշմարտութիւն դուն ես անոնց ամէն յայտնողը անոր:

Ո՛վ Աստուած իմ, կը յուսամ որ Յիսուսի Քրիստոսի արդիւնքներովը աս աշխարհս մէջ շնորհք, ու թէ որ պատուիրանքներդ պահած ըլլամ նէ՝ անդիի աշխարհքը վարձք պիտ'որ տաս ինծի, վասնզի դուն խոստացար ինծի անոնք՝ որ խոստմունքներուդ վըայ խիստ հաւատարիմ ես:

Ո՛վ Աստուած իմ, կը սիրեմ զքեզ բոլոր սրտով ու ամէն բանէն վեր, վասնզի դուն անհուն բարի, ու անհուն սիրոյ արժանի ես, քու սիրոյդ համար եղբարս ալ ինծի պէս կը սիրեմ:

Մեղի հարկաւոր եղած շնորհները խնդրենի Աստուծոյ:

Ո՛վ Աստուած իմ, յայտնի են քեզի ամէն կարօտութիւններս, անոր համար աս օրս սրբութեամբ անցնելու պէտք եղած շնորհքները կը խնդրեմ քենէ քու սիրելի

Որդւոյդ Յիսուսի Քրիստոսի միջնորդութեամբն ու անոր ամենամաքուր մօրը սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածնայ բարեխօսութեամբը:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո, եկեոցէ արքայութիւն քո, եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր, եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յիսուս: Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ, աղօթեա վասն մեր մեղաւորացս, այժմ եւ ի ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Հաւատամք ի մի Աստուած Հայրն ամենակալ յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւութից: Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին Աստուծոյ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին նախ քան զամենայն յաւիտեանս: Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ, ծնունդ եւ եւ ոչ արարած: Նոյն ինքն համազօրակից Հօր, որով ամենայն ինչ

եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք
եւ աներեւոյթք: Որ յաղագոս մեր մարդ-
կան եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի
յերկնից, մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ
կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն
Հոգւով սրբով: Որով էառ մարմին, հոգի,
միտս, եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ,
ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք: Չարչարեալ,
խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարու-
ցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնով՝
նստաւ ընդ աջմէ Հօր: Գալոց է նովին մար-
մնովն եւ փառօք Հօր դատել զկենդանիս եւ
զմեռեալս: Որոյ թագաւորութեան ոչ գոյ
վախճան: Հաւատամք եւ ի սուրբ Հոգին,
յանեղն եւ ի կատարեալն որ ի Հօրէ եւ
յՈրդւոյ բղխի: Որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի
մարգարէս եւ յաւետարանս: Որ էջն ի
Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, եւ
բնակեցաւ ի սուրբան: Հաւատամք եւ ի մի
միայն յընդհանրական եւ յառաքելական
սուրբ Եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն, յապաշ-
խարութիւն, ի քառութիւն եւ ի թողութիւն
մեղաց, ի յարութիւն մեռելոց, ի
դատաստանսն յաւիտենից հոգւոց եւ մար-
մնոց: Յաբքայութիւն երկնից, եւ ի կեանսն
յաւիտենականս. Ամէն:

Ըրաժ մեղեմնսն իողմնինն որդանց
խնդրենք Աստուծոյ:

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ ամենա-
կարողի, եւ երանուհւոյ Մարիամու միշտ
կուսին, երանելոյն Միքայէլի Հրեշտակա-
պետին, երանելոյն Յովհաննու Մկրտչին,
սրբոց առաքելոյն Պետրոսի եւ Պօղոսի, եւ
սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին, եւ
ամենայն սրբոց (եւ առաջի քո Հայր սուրբ*),
քանզի մեզայ յոյժ խորհրդով, բանիւ եւ
գործով, վայ ինձ, վայ ինձ, եւ յաւէտ
վայ ինձ:

Աղօթ:

Ո՛վ ամենակարող տէր իմ Աստուած,
դուն զմեզ առ օրւան առտուն հասուցիր՝
քու կարողութեամբդ պահէ ու պահպանէ
զմեզ, որ մեղքի մէջ չեյնանք, ու մեր ամէն
խօսքերը, մտածմունքներն ու գործքերը,
քու շնորհքներովդ կարգադրած, պատուի-
րանքներուդ պահպանութեանը ետեւէն ը-
լան, տերամբ մերով Յիսուսիւ Քրիստոսիւ.
Ամէն:

Քրիստոնեական առեւ արարինքն-նիւններն ի
Գործ դնելը— դիտարկելն դնելն:

Ո՛վ ամէն կատարելութեան աստուա-
ծային օրինակ բարի Յիսուս, ձեռքէս եկած-
ին չափ ջանամ պիտ'որ քեզի նմանելու, ու
քեզի պէս հեզ, խոնարհ, մաքուր, եռան-

* Աս մասն խոստովանանքէն դուրս չըսուիր:

դուն համբերող, եղբայրասէր ու Աստուծոյ կամքին համաձայն ըլլալու, մանաւանդ բոլոր ուժովս պիտ'որ աշխատիմ չեյնալու մէջ մ'ալ ան մեղքերուն մէջ՝ որ շատ անգամ ինկեր եմ, ու անոնցմէ ազատելու համար բոլորով սրտիւ կ'աղաչեմ քեզի:

Աղաչենք սորբէ իոյս Մարիամ Աստուածածնայ, Պահապան հրեշտակներուս, ու պաշտպան սորբէներուս:

Ո՛վ Թագուհի կոյս Մարիամ Աստուածածին, ես զիս, հոգիս ու մարմինս քեզի ու քու զօրաւոր պաշտպանութեանդ, խնամքիդ ու ողորմութեանդ գիրկը կը յանձնեմ, ասօրս, ու միշտ, ու մեռնելուս ատեն, բովանդակ յոյսս ու ամէն մխիթարութիւնս, ամէն նեղութիւններս ու խեղճութիւններս, կեանքս, ու կենացս վախճանը քեզի կը յանձնեմ, անանկ որ ամէն գործքերս քու բարեխօսութեամբդ ու արդիւնքներովդ՝ քու սիրելի որդւոյդ կամքին համաձայնին, ու անոնցմով կարգադրին. Ամէն:

Միտքդ բեր ո՛վ գթած կոյս Մարիամ Աստուածածին, որ ամենեւին լսուած բան չէ, թէ մէկը քու քաղցր պաշտպանութեանդ ապաւինած, զքեզ օգնութեան կանչած, ու քու խնամքիդ զինքը յանձնած ըլլայ, եւ դուն անոր երես դարձուցած ըլլաս: Ես ալ

աս յառաջ զօրացած քեզի կը դիմեմ, քեզի
կուգամ, ու քու առջիդ կու լամ կ'ողբամ,
սվ կոյսերուն Կոյսը քաղցր Մայր: Բանին
Աստուծոյ Մայր, իմ աս խօսքերէս երես մի
դարձնեն, այլ սիրով մտիկ ըրէ եւ ընդունէ
աղաչանքներս:

Պէտ թ. Սրբազան Քահանայապետը աս
աղբիւր մեր սուրբ Մօրը Կոյս Մարիամ Աստու-
ածածնի արարեց ընողներուն ամէն անգամ 300
օրուան ներդոմնին շնորհած է. եւ օրը գտնէ
մէկ անգամ ընէլէն ետքը՝ ամբար հեղ մը խոստո-
ւանք ըլլալով, Հաղորդոմնին ան անելով՝ էկե-
ղեցոյ մը այցելոմնին ընողներուն ալ լեւա-
րար ներդոմնին:

Ո՛վ Հրեշտակ Աստուծոյ հաւատարիմ
ու սիրելի առաջնորդս, քու աղղմունքնե-
րուդ հնազանդելու, եւ գործքերս այնպէս
կարգի դնելու շնորհքներն առ ինծի, որ եւ
սչ բանի մը մէջ Աստուծոյ պատուիրանքնե-
րուն ճամբէն դուրս ելլեմ ամենեւին:

Ո՛վ անուանս Սուրբը, դուն պահէ զիս,
եւ աղաչէ ինծի համար՝ որ քանի որ աշ-
խարհքիս մէջն եմ, քեզի պէս Աստուծոյ
ծառայեմ, ու երկինքը քու հետդ անկիայ
փառաւորեմ յաւիտեանս, Ամէն:

Աստուածածնի լիխանիս:

Տէր ողորմեա՛:

Քրիստոս ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛:

Քրիստոս լուր մեզ՝

Քրիստոս անսա՛ մեզ՝

Հայր երկնաւոր Աստուած,

Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած,

Հոգիդ սուրբ Աստուած,

Սուրբ երրորդութիւն մի Աստուած,

Սրբուհի Մարիամ,

Սուրբ Աստուածածին,

Սուրբ կոյս կուսանաց,

Մայր Քրիստոսի,

Մայր աստուածային շնորհաց,

Մայր մաքուր,

Մայր սուրբ,

Մայր անարատ,

Մայր անբիծ,

Մայր սիրելի,

Մայր սքանչելի,

Մայր արարչին,

Մայր փրկչին,

Կոյս իմաստուն,

Կոյս յարգոյ,

Կոյս քարոզելի,

Կոյս հօր,

Կոյս զթած,

Կոյս հաւատարիմ,

Հայելի արդարութեան,

Ողորմեա՛
մեզ՝

Աղօթեա՛ն վան մեր՝

Աթու իմաստութեան,
 Պատճառ մերոյ խնդութեան,
 Անօթ հոգեւորական,
 Անօթ պատուելի,
 Անօթ ընտիր աստուածպաշտութեան,
 Վարդ խորհրդական,
 Աշտարակ դաւթեան,
 Աշտարակ փղոսկրեայ,
 Տուն ոսկեղէն,
 Տապանակ ուխտի,
 Դուռն երկնից,
 Աստղ առաւօտեան,
 Առողջութիւն հիւանդաց,
 Ապաստան մեղաւորաց,
 Մխիթարիչ վշտացելոյ,
 Օգնական քրիստոնէից,
 Թագուհի հրեշտակաց,
 Թագուհի նահապետաց,
 Թագուհի մարգարէից,
 Թագուհի առաքելոյ,
 Թագուհի մարտիրոսաց,
 Թագուհի խոստովանողաց,
 Թագուհի կուսանաց,
 Թագուհի ամենայն սրբոց,
 Թագուհի յղացեալ առանց տրատոյ մեղաց,
 աղօթեա վասն մեր:
 Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաւ զմեզս աշխար-
 հի. խնայեա՛ ի մեզ տեր:

Աղօթեա վասն մեր:

Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզս աշխարհի.
անսան մեզ տէր:

Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս զմեզս աշխարհի.
ողորմեան մեզ:

Յիսուս լուր մեզ:

Քրիստոս անսան մեզ:

Աղօթք:

Աստուած անճառելի ողորմութեան, որ ոչ միայն մարդ, այլ եւ որդի մարդոյ լինել հաճեցար, եւ ծնանելով ի կուսէն զմայր ի յերկրի ստացար, որ զԱստուած ունէիր հայր ի յերկինս, տուր մեզ աղաչեմք զսիշատակ նորա յօժարութեամբ կատարել, զմայրութիւն նորա գերագոյն յարգանք պատուել, գերազանցագոյն վսեմութեան նորա զմեզ խոնարհութեամբ հպատակել, որ զքեզ Հոգւով սրբով յղացաւ, զքեզ կուսութեամբ ծնաւ, եւ զքեզ յերկրի ինքեան հնազանդ կալաւ զտէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս: Որ կենդանի ես եւ թաղաւորես ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն ի յաւիտեանս. Ամէն:

Յիսուսն ինն աւանդներն իշխելնէն հետ:

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կուսին Մարիամն:

Եւ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր
ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ
օրհնեալ է պառզ որովայնի քո Յիսուս:
Արբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ,
աղօթեալ վասն մեր մեղաւորացոյ այժմ եւ ի
ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն,

Նշեցի ինձ ըստ բանի քում:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, եւ այլն:

Եւ բանն մարմին եղեւ:

Եւ բնակեաց ի մեզ:

Ողջոյն քեզ, եւ այլն:

Կց. Աղօթեալ վասն մեր սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածին.

Փի. Օ՛հ արժանի լիցութիւն խոստմանցն
Քրիստոսի:

Աղօթի:

Օ՛շնորհս քո աղաչեմք Տէր, հեղ ի
միտս մեր, զի որք հրեշտակին աւետեօք
զՔրիստոսի որդւոյ քոյ զմարդեղութիւն ծա-
նեալք, ի ձեռն չարչարանոց եւ խաչի նորա
ժամանեցողք ի փառս յարութեամբ տերամբ
մերով Յիսուսիւ Քրիստոսիւ. Ամէն:

Ողջ լեր թագուհի մայր ողորմութեան,
կեանք, քաղցրութիւն եւ յոյս մեր, ողջ լեր:
Առ քեզ գոչեմք աքսորեալ որդիքս Եւայի.
առ քեզ հառաչեմք հեծելով եւ ողբալով

յայսմ արտասուեաց վայրի։ Արդ՝ ո՛վ բարե-
խօս մեր, դարձո՛ւ առ մեզ զաչս ողորմութեան
քո, եւ զՅիսուս զօրհնեալ պառուղ սրովայնի
քոյ յետ այսր աքսորանայ ցոյց մեզ, ո՛վ
գթած, ո՛վ բարեգութ, ո՛վ քաղցր կոյս
Մարիամ։

Կց. Աղաչեա՛ վասն մեր սուրբ Աստուա-
ծածին։

Փի. Օ՛հ արժանի լիցուք խոստմանցն
Քրիստոսի. Ամէն։

Ամենակալ եւ ողորմած՝ Աստուած, Հայր,
Որդի եւ Հոգին սուրբ օրհնեսցէ, եւ միշտ
պահեսցէ զմեզ. Ամէն։

Ե Ր Ե Կ Ո Յ Ե Ա Ն Ա Ղ Օ Թ Ք
Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
Սրբոյ. Ամէն:

Եւ սուրբ Հոգի, լի՛ս զսիրտս հաւատա-
ցեալոց քոց, եւ զհոգւոյ սիրոյ քո՝ բարեգեան ի
նոսա:

Այ. Առաքեալ զհոգի քո, եւ կազմու-
րեսցին:

Փի. Եւ նորոգեալ զերեսս երկրի:

Աղօթի:

Տէր Աստուած՝ որ զսիրտս հաւատացեալոց
լուսով Հոգւոյն սրբոյ լուսաւորեցիր, տուր
եւ մեզ նովին հոգւով ճանաչել զուղիղն,
եւ մխիթարութեամբ նորա յամենայն ժամ
ուրախ լինել Տերամբ մերով Յիսուսիւ Քրիս-
տոսիւ. Ամէն:

Դնեն՛ք շօն Աստուծոյ առջին, ու իբեւ
պարտաւոր եղա՛ծ յարգութիւնն իս հաւատացանէն՝
Երկրպագութեան, հաւատոյ, յոհոյ ու սիրոյ
ներքործութիւններով:

Ո՛վ Ամենասուրբ Երրորդութիւն, երեք
անձ ու մէկ Աստուած, կը հաւատամ քու
հոս տեղը ներկայ ըլլալուդ, սրտանց խոնար-
հութեամբ երկրպագութիւն կ'ընեմ քեզի, ու
քո՛ւ վեհափառ մեծութեանդ պարտաւոր

եղած պատիւս բոլոր սրտանց քեզի կը մատուցանեմ:

Ո՛վ Աստուած իմ, ինչ որ կը հրամայէ հաւատալու կաթուղիկէ, Առաքելական եւ Հռովմէական ուրբ Եկեղեցին, կը հաւատամ ամէնուն ալ հաստատ հաւատով, վասնզի ո՛վ անսխալ ճշմարտութիւն դուն ես անոնց ամէն յայտնողը անոր:

Ո՛վ Աստուած իմ, կը յուսամ որ Յիսուսի Քրիստոսի արդիւնքներովը առ աշխրբիս մէջ շնորհք, ու թէ որ պատուիրանքներդ պահած ըլլամ նէ՝ անդիի աշխարհքը վարձք պիտ'որ տաւ ինծի, վասնզի դուն խոստացար ինծի անոնք՝ որ խոստմունքներուդ վրայ խիստ հաւատարիմ ես:

Ո՛վ Աստուած իմ, կը սիրեմ զքեզ բոլոր սրտով ու ամէն բանէն վեր, վասնզի դուն անհուն բարի, ու անհուն սիրոյ արժանի ես, քու սիրոյդ համար եղբարս ալ ինծի պէս կը սիրեմ:

Մեզի հարկաւոր եղած շնորհները խնդրենք Աստուծոյ:

Ո՛վ Աստուած իմ, յայտնի են քեզի ամէն կարօտութիւններս, անոր համար առ օրս որբութեամբ անցնելու պէտք եղած շնորհքները կը խնդրեմ քենէ քու սիրելի Որդւոյդ Յիսուսի Քրիստոսի միջնորդու-

Թեամբն ու անոր ամենամաքուր մօրը սուրբ
կոյս Մարիամ Աստուածածնայ բարեխօսու
թեամբը:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն քո, եկեացէ արքայութիւն քո, եղի-
ցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Ձհաց մեր հանապազօրդ տուր մեզ այսօր,
եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեր
թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի տա-
նիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի
չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրու-
թիւն եւ փառք յաւիտեանս. Ամէն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհք, Տէր
ընդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ
օրհնեալ է պառուղ որովայնի քո Յիսուս:
Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ,
աղօթեա վասն մեր մեղաւորացս, այժմ եւ
ի ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Լոյս խնդրենք Ասոր-ձով Դեղէրնին ճանչ-
նալու:

Ո՛վ յաւիտենական հրոյն աղբիւր Հոգի
սուրբ, մեղքին տգեղութիւնը ու գեշու-
թիւնը իզմէ ծածկող մութը փարատէ,
անոնց գէմ անանկ մէկ ատելութիւն մը
դիր սրտիս մէջ, որ եթէ կարելի է ինչչափ
դուն կ'ատես նէ զանոնք, ես ալ նոյնչափ
ատեմ, ու ասկէ ետեւ զանոնք դործելէն

անանկ վախնամ, որ բանէ մը պնչափ չվախ-
նամ:

Քննենք մէկ շէշ՝ առ օրս Աստուծոյ ու
ընկերներնուս դէմ հարած, խօսած, գործած,
կամ զանցառաւելեմք ըրած մեղեքնուս լըտայ:
(Հասարեղս տիւ յը կանգ առնելով հարհալէն
էրաւ զրո-ցելու է:)

Ներգործութիւն շրջան:

Ո՛վ Աստուած իմ, դուն իմ մեղքերս
ու իմ անեղանքս, որոնք զղջումն ալ: Դուն
անհուն բարի եւ անհուն սիրոյ արժանի
ըլլալով, ու մեղքն ալ անչափ ատելուդ
համար, չափէ դուրս կըցաւ իմ զքեզ վշտա-
յընելու: Ներէ ինծի զանոնք Յիսուս Քրիս-
տոսի արգիւնքներուն համար: Քու սուրբ
շնորհքովդ դիտաւորութիւն կը դնեմ ա-
պաշխարանք քաջելու, ու նորէն մէյմ'ալ
չվշտացնելու զքեզ:

Յանձնենք շէշ Աստուծոյ, «որք Աստու-
ծածանայ ու անուններնուս «որքերուն:

Ո՛վ Աստուած իմ, քեզի աւելի աղէկ
ծառայելու նորէն ու ժառանգելու համար հի-
մախու ընելիք հանգիստ օրհնէ:

Աստուծոյ մայրը ու Աստուծմէ ետքը
իմ մէկ հափիկ յոյս սուրբ կոյս Մարիամ,
պահապան հրեշտակ, պաշտպան սուրբս,

բարեխօս եղէք ինծի համար, առ զիշերս,
կեանքիս ամէն ատեն ու մահուանս ատեն
պահեցէք զիս. Ամէն:

Աղջիւր ընէն, կենդանի ու մեռած հաւատա-
ցեալ եղբարներնոս համար:

Տէր իմ, օրհնէ ազգականներս, բարե-
կամներս, բարերարներս ու թշնամիներս
իմ վրաս դրուած հոգեւոր ու մարմնաւոր
վարպետներուն ամէնը պահպանէ: Օգնէ
աղքատներուն, բանտարկածներուն ու
հոգեվարքներուն: Հերետիկոսներուն դարձ
տուր, լուսաւորէ անհաւատները:

Ո՛վ Աստուած բարութեան ու ողորմու-
թեան, քաւարանը եղող եղբարներուն հո-
գիններուն ալ ողորմութիւն բրէ, ու աղա-
տէ իրենց պատիժներէն, ու սրնց որ աղօ-
թելու պարտաւոր եմ նէ, հանգիստ, ու
յաւիտենական լոյս պարգեւէ անոնց:

Աղջիւր Յիսուսին մարդեղութեան պատուոյն:

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կուսին Մա-
րիամու.

Եւ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր
քնդ քեզ, օրհնեալ ես դու ի կանոնս եւ
օրհնեալ է պտուղ սրովայնի քո Յիսուս:
Սրբուհի կոյս Մարիամ, մայր Աստուծոյ,

աղօթեալ վասն մեր մեղաւորացոյ այժմ եւ
ի ժամու մահուան մերոյ. Ամէն:

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն.

Եղիցի ինձ ըստ բանի քում:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, եւ այլն.

Եւ բանն մարմին եղեւ.

Եւ բնակեաց ի մեզ:

Ողջոյն քեզ, եւ այլն:

Աղօթ.

Օ, շնորհս քո աղաչեմք Տէր, հեղ ի միտս
մեր, զի սրբ հրեշտակին աւետեօք զՔրիս-
տոսի սրբւոյ քո զմարդեղութիւն ծանեաք,
ի ձեռն չարչարանաց եւ խաչի նորա ժա-
մանեսցուք ի փառս յարութեան տերամք
մերով Յիսուսի Քրիստոսի. Ամէն:

Մարիամ կոյս եւ Մայր շնորհաց եւ
շնորհալի Մայր զթութեան, ի ժամ մահու-
ան ընկալ զմեզ եւ պաշտպանեա ի թշու-
մաց: (Իւշ Դեֆա «եյլէ»)

Սուրբ կաթն կուսին, անգին Արիւն Յի-
սուսի, միջնորդ լինիցին, մեզք մեր ջնջե-
ցին: (Իւշ Դեֆա «եյլէ»)

Յիսուս Մարիամ, սուրբ Հայր Յովսէփ,
զսիրտս եւ զհոգիս իմ Ձեզ տամ:

Ամենակալ եւ ողորմած Աստուած՝ Հայր,
Որդի եւ Հոգին սուրբ օրհնեսցէ, եւ միշտ
պահեսցէ զմեզ. Ամէն:

Գ Ա Լ Պ Ի

ՊԻՅԱՆՏԸՐՄԱԳ ԻԶԻՆ

ԵԱԽՕՏ

ՔԻՇԻ ՔԵՆՏԻՑԻ ՖԱԶԻԼԵԹՏԵ ՍԱԳԼԱՄԱԳ
ԻԶԻՆ ՏԵՐ ԽԱԹԸՐ ԵՏԵՃԵՔ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

1813

1813

1813

Գ Ա Լ Պ Ի

ՈՒՅԱՆՏԱՐԱՃԱԳ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

Շէրրտէն իտիւպ իճթինապի
Ֆազիլէթէ գըլ թէշէպպիւս.
Էյի եաշամանըն պու աուր
Էյրարը սահիհէսի:

Սէնին խէլասըղըն իշին
Պու հազգ մատտէլէրէ թախսիս
Իթտիյիմին՝ պու աուր իշթէ
Մանասը հէմ խասսէսի:

1. Տիւնեանըն ծէմի Վարիյէթինի գա-
ղանաճագ օլտան, վէ հէր պէլասընը չէքէճէք
օլտան տախի, հէր շէյտէն զիեառտէ աօլա մա-
հացու կիւնաս իշլէմէմէյէ պիր գափի նիյէթ-
գօ: Վէ էլինտէն կէլտիի գատար սըգ սըգ
պու նիյէթինի թէքրարլա վէ մէթանէթ-
վէր: Օ նիյէթինտէ սատագաթլը օլմագ
իշին շնորհքուն եարամընը տիլէ, մահացու
կիւնասըն էօրֆիւլիւյիւնիւ, ծանը չըպլաթ-
աըղը էյլէքլէրին գըյմէթինի վէ չօգլուղու-
նու, վէ օնուն իւզէրինէ ճէլպ էթտիյի նի-
հայէթսիղ պէլալարը վէ քէսէրլէրի միւլա-
հաղա էյլէ:

2. Սէնին հազգընտա կիւնաս սէպէպի
օլմուշ, եախստ օլապիլէճէք ծէմի եարան-

լարտան, իւլֆէթլէրտէն վէ տօսթլարտան
ադըլլըճա պիր մուգայէտլիք իլէ գաչ:

3. Ղէմիի փորձութիւնլարա պիր եէնիլ-
մէզ մէթանէթ իլէ անիտէ գարշը գօ, ճէմիի
քէմ միւլահազալարը կէրի էթ, վէ օնլարը
գալպինէ կիրմէյէ գօյ վէրմէ, ֆիքրինէ կէլէր
կէլմէզ՝ կէօլլէրինի՝ սէնին իչին վէ սէնին
կիւնահլարըն իչին խաչանմըշ օլան Յի-
սուսա չէվէր: Էօլիւմիւ, շէրաաթը վէ ճէ-
հէննէմի խաթըրընա կէթիր: Պահապան
հրեշտակընը, հիմայէթ ճին վէ շէֆաաթճըն
օլան սուրբլարը եարտըմա չազըր, վէ եիւ-
զիւնէ խաչ չըգար:

4. Աիչ տէյիլ իսէ կիւնտէ պիր տէֆա
խղճմտանքընը թէֆթիշ էթ. վէ պու թէֆ-
թիշի էթմէքսիզ, վէ կիւնահլարըն իչին
եիւրէյինտէ աճը փէյտա էթմէքսիզ սագըն
ույումա:

5. Օփյատէ պիր մուգայէտլիք իլէ էն
խաֆիֆ կիւնահլարտան սագըն:

6. Իմաֆրատան սագըն. ճէմի լուզում-
սուզ վէ պարկէշտլիյէ գարշը օլան շէյլէրի
տէֆ էթ: Էյէր միւնասիպէթ վէ լիյագաթ
պազը տիշարտան տարաթ իսթերսէ, քրիս-
թիյան պարկէշտլիյի օնա թէհամմիւլ էթ-
մէզ: Հասսէլէրինի, թապիաթընը վէ եիւ-
րէյինի էօլտիր: Թէնինի գողէպլէ, ֆիիլ-
լէրինի վէ եօլսուզ մէյլլէրինի զապթ էթ:

7. Ագլուլեճա վէ սագընարագ սէյլէ,
քէօթիւ սէյլէմէտէն իսէ՝ սուս տուրմագ
էյի տիր, վէ պիր էյի միւլահազա էթմէյերէք
սագըն հիչ պիր շէյ սէյլէմէ:

8. Տիւնեավի շէյլերին մուհապպէթի
սանա առլա հիւքմ էթմէսին: Նէ տօսթ
խաթրը, նէ տիւնեաճա պիր ումուտ՝ սանա
պօրճունտան զիեատէ էլգէմ տէյիլ տիր:

9. Հէր կիւն պիր հոգեւոր քիթապ
օգու, մէճաղի քիթապ օգումա:

10. Տաիմա Ալլահըն հուզուրունտա
եիւրիւ. վէ Ալլահ հէր շէյի կէօրիւյօր, վէ
հէր եերտէ հաղըր նազըր տըր միւլահազաոր
սէնի հիւրմէթ տէ սագլասըն:

11. Պօշուգ տան վէ կէվշէքլիքտէն՝ հէր
թիւրլիւ խուլարըն փունարընտան գաշար
կիպի գաշ:

12. Էլին նէ տէյէճէյինէ պաքմայա-
րագ, տուա բուհունու սագլայան, կիւնահ-
սըզլըլը հըֆզ էտէն, վէ կիւնահըն սէպէպ-
լէրինի քէսէն եալընըզլըլը սէվ:

13. Պարկեշտլիք իլէ, վէ ջերմեռանդլըգ
իլէ պատարագ կէօր. էյեր սրբութիւն ալ-
մայաճագ բսան, արզիւ իլէ սրբութիւն ալ օ
պատարագ տա, խորհուրդլարտ սըգ եագլաշ,
տուայը վէ մտածութիւնը պրոգմա. սըգ սըգ
էպէտի էյլիքլէրի տիւշիւն, վէ օնլարա
հասրէթ շէք:

14. Հէր օգուտուղուն, կէօրտիւիւն վէ իշխթտիյին շէյլէրտէն սէնին սէլամէթինէ տաիր պիր հիսսէ չըգար:

15. Պաշընա կէլէն հէր պէլպը վէ ֆէլաքէթի սապը ըլա վէ էյլէք պիլիճիլէք իլէ գապուլ էթ:

16. Եալընըլ քէնտի գուսուրլարընը կէօրմէք իշին կէօղիւնիւ ախէրլէրին գուսուրլարընտան կէրի չէվիր:

17. Հէր շէյտէ կամքընը դըր. վէ պօրճ օլան շէյլէրտէ քէնտի կամքընը պէյիւքլէրինին կամքընա թապի էթ:

18. Ջէրմեռանդուլթիւնլարընըն վագթի սաաթը կէլինճէ տօսթլարընըն պիլէ ահպապլըղընը, զիյարէթինի վէ իւլֆէթլէրինի պըրագ, լաքին էյլէ պիր ինսանիյէթ իլէ էթ քի, քիմսէյի ինճիթմէյէսին:

19. Սէն պու տիւնեատա անճագ միւտտէթի էօմրիւնտէ Ալլահա խըզմէթ էթմէք իշին պուլընմուշ օլտուղունու, վէ ծնու ինճիտէճէք հիշ պիր վագթին օլմասըղընը, եօգսա ճանընը զայպ էտէճէյինի միւլահազա էյլէ: Օնու տիւշիւնմէյէնլէրին գատապարտեղ օլաճագլարընը, վէ էօլիւմ ծնլարըն իւղէրինէ կէնճ եաշլարընտա գաֆիլ հիւճիւմ էտէճէյինի միւլահազա էյլէ:

20. Եալընըլ պուլընտուղուն վագթիթտէ տէ, պիլթիւն ալէմ էնի կէօրիւյօր

կիպի էտէս վէ էրքեան սագլա: Վէ հէր նէ
թիւրլիւ օլուրուսա օլսուն, Ալլահըն կէօզիւնէ
շիրքին կէօրիւնէճէք շէյ սագըն իշլէմէ:

21. Վազթինի էյիյէ գուլան, զիրա օ-
նուն սըզը հիսապընը վերէճէքսին, հէր
տագիգէյէ պիր էպէտի շէրէֆ եախօտ պիր
էպէտի դատապարտութիւն պաղլը տըր:

22. Հէր շէյտէ խոնարհ օլ: Խոնարհու-
թիւն հէր ֆազիլէթին թէմէլի տիր, վէ
մաղըուլուգ իլէ զայպ օլան փահասըզ փոք-
ըզըն պէքծիսի տիր:

23. Հէր քէշին հագգընտա հիւրմէթ
իլէ սէօյլէ, քիմսէնին հագգընա նէ քէնտին
քէմ սէօյլէ, նէ սէնին եանընտա ախէրին
քէմ սէօյլէմէսինէ թէհամմիւլ էթ:

24. Պազիլէթ օլմատըզը եէրտէ՝ իթի-
պար օլմայաճաղընա վէ կիւնահտան տահա
հիճապլը վէ տահա ալչագ շէյ օլմատըզընա,
վէ ֆազիլէթին՝ ծնու իշլէմէքտէն պաշգա հիշ
պիր միւքեաֆաթը օլմասա պիլէ, վէ կիւ-
նահըն՝ ծնու իշլէմէքտէն պաշգա հիշ պիր
զազապը օլմասա պիլէ, քէմլիքտէն սէնի
կէրի տուրտուրմաղա պու գատարըն քէաֆի
օլտուզընա էյիտէն ագլըն գանսըն:

25. Սաղ օլտուգճա հէր նէ գատար
սուրբ պիլէ օլսան, օ պուլունտուզըն հալ-
տէն տիւշմէք իհթիմալի օլտուզընու զայէթ
տիգգաթլըճա տիւշիւն: Վէ պունա պինաէն

խելասընս սեպէպ օլապիլէճէք օլ ճէսիմ
գօրգու իլէ ագլըն պաշընտա տուր: Պիղիմ
էմնիյէթտէ եաշայաճագ հիշ պիր սեպէպի-
միզ եօգ, վէ խելասըղըմըզ հագգընտա
գօրգաճագ տա փէք չօք սեպէպլէրիմիզ
վար: Էջլէ իսէ դատապարտութիւնտան
խելաս օլմագ իչին՝ պիր դատապարտեալ
գուրթուլմագ գապիլ օլտա՝ նէ քի եափա-
րըտըյըսա, պիզ տէ ծնու եափալըմ. նէլէր
եափմազ ըտը օ աճապա:

26. Սըզ սըզ Յիսուս Էֆէնտիմիզին սէ-
նին ճանընը սէնտէն մաթլուպ էտէճէյի սօն
սաաթը, վէ օլ վագիթտէ իշէտիյին ամէլ-
լէրտէն պաշգա պիր շիֆայէթճին վէ գայը-
րըճըն օլմայարագ, պիլթիւն էօմրիւնտէ
տիւշիւնտիւյիւն, սէջլէտիյին, վէ եափտը-
ղըն շէյլէրին հագգընտա սըզը հիստապ վէ-
րէճէյինի տիւշիւն. օլ վագիթ տահա զէյա-
տէ նիզամլը էօմիւր սիւրմէք իչին, վէ եա-
րատըճընը ասլա ինճիթմիշ օլմամագ իչին
նէ տէսէլէր վէրմէզ իտին: Էջլէ իսէ տափմա
ագլըն պաշընտա տուր, վէ սուրբ ամէլլէրին
եանմըշ ֆէնէրի էլինտէ կիւվէյինին կէլմէ-
սինէ պէքլէ: Օնուն չափըզ կէլէճէյի մա-
լիւմ, լաքին վագթը սաաթը նամալիւմ
տիւր:

27. Խուլասէի քէլամ, հէր նէ հալտէ
քի էօլմէք իսթէմէզսէն, օ հալտէ եաշա-

մաղա թէ՛հքէլէրին էն պէոյիւյիւ նազա-
րըյըլա պագ :

28. Վէ պու նասիհաթլարը կիւնտէ պիր
տէֆա, եախօտ հիչ տէյիլ իսէ հաֆթատա
պիր տէֆա օգու, չօգ պէոյիւք մէնֆաաթ-
լար չըդարըրըն :

ԱՅԸՆ ՀԷՐ ԿԻՆԻՒՆԻ ԻԶԻՆ

ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ

ԹԷՓԷՔՔԻՒՐԼԷՐ

THE NEW YORK

LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN

ԹԷՊԷՔՔԻՒՐԻ ԷՅԻ ԻԹՄԷՔ ԻՉԻՆ

Ն Ա Ս Ի Հ Ա Թ

Պիր ճանըն՝ բուհանի եօլտա լայրգըրըլա
իլէրի կիթ մէտիյինին աօրլ սէպէպի թէֆէք-
քիւր էթմէտիյինտէն հասըլ օլըւր: Պունա
նիսպէթ՝ պիր քիշի էպէտի խէլապըղընըն
մատլահաթընը իլէրի կէօթիւրէյիմ տէրսէ,
հէր հալ եէվմիյէ քէնտիսինի ֆիքիր տուա-
սընտա, եախօտ թէֆէքքիւրտէ թալիմ էթ-
մէլի տիր: Թէֆէքքիւրիւ տէ լայրգըրըլա էտէ
պիլմէ իշինիշլէ պիր մուխթասար թալիմաթ:

Լ՜վվէլա՝ պիր գապի տին ամէլի իլէ քէն-
տինի Ալլահըն հուզուրունա գօմսլը սըն:
Էքինճի՝ Ալլահը հազըր նազըր կէօրիւյօր կի-
պի օնա ալլազ կէօնիւլ իլէ սէճտէ էթմէլի
սին: Իւշիւնճիւ՝ իֆրաթ պիր աշղըլա քէն-
տինի օնա սուսուպ՝ միւլահազա էտէճէյին
հազգ մատտէյի էյիճէ թանըմազ իշին ֆիք-
րինէ նուր վէ օնու գապուլ էտիպ գուլլանա-
պիլմէք իշին բատէթինէ գուլվէթ տիլէմէլի
սին օնտան: Պունա թէտարիք տուասը տէրլէր:

Սանիյէն հէր պիր փարչատաքի սէօզլէրին
մէֆհուսու հէր նէ իսէ ֆիքր իլէ տիգաթ-
լըճա վէ ինճէ ինճէ միւլահազա էթմէլի սին:
Էքինճի՝ եաշայըլընտա թուլթտուզուն թալը
օ միւլահազա էթտիյին հազգ մատէյէ միւ-
թապըգ մը տէյիլ մի, օնու պիր էյիճէ թէ-

ճէստիւս էթմէլի սին, վէ քէնտինի օ շէյտէ կիւզէլճէ իսքեաթ էթտիքտէն սօնրա, ֆիք-րինտէ տէ էյիճէ օնու պաամա էթմէյէ չալըշմալը սըն: Իւչիւնճիւ՝ հալա օ պապլէրտէ սըզճա գուսուրլու պուլունույօրմուսուն, պուլունույօրսան հանկը քերթէլէրտէ. վէ օ քէմ շէյի իւզէրինտէն տէֆ էթմէք իչին ասըլ օնուն քէօքիւ նէ իսէ օնու տիգգաթլըճա թէճէստիւս էտէրէք եաշայըշընը վէ թաւլընըր թաասիհ էթմէլի սին. վէ պու՝ եանի ֆիքիւրին շու աղնամասը, եօլլու եօլլուզ օլանը պըրտա էթմէսի վէ եաշայըշընը թաասիհ էթմէք խուսուտունտա օլան ամէլլէրի տէ ասըլ թէֆէքքիւր տէնիլէն շէյ տիր:

Սալիսէն բատէթին արզիւլէրինէ կիչիպ՝ ճան ու կէօնիւլտէն կէշմիշ էօմրիւնիւն իւզէրինէ իքրահ էթմէլի սին: Իքինճի՝ թէֆէքքիւրիւնտէ հէր հանկը շէյի եափմալը տէյի միւլահազա էթմիշ եախօտ թանըմըշըսան, կէլէճէք վազըթտա օնլարը գուլանմաղա պիր գափի նիյէթ գօմալը սըն: Իւչիւնճիւ՝ նիյէթլէրինի, տիլէքլէրինի, վէ թէշէքքիւրլէրինի, թէքէրրիւր էտէրէք, եա Ամենասուրբ Երրորդու թիւնա, եա Յիսուս էֆէնտիմիզէ, եա Ամենասուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածածինէ, եա պահապան Հրեշտակընա, եա շիֆաաթճըն օլան սուրբլարա պիր մուհապպէթլի իւլֆէթ իլէ պիթիւրմէլի սին:

ԱՅԸՆ ՀԵՐ ՊԻՐ ԿԻՆՆԻԻ ԻԶԻՆ
Թ Է Փ Է Ք Ք Ի Ի Ր Լ Է Ր

Ի Լ Ք Կ Ի Ի Ն

ՍԵՐԱԲԵՆԻԴԻՆ ԵՖԵՆԴԱԼԸ ՕԼՄՈՂՈՒՆՆԵՐ:

1. ՊԵՆԻՄ «ԵԼԱՄԵԹԻՄ» ԿԻՆԱԿԻԹԻՆ
ԿԵՆԻՄ ՄԱՍԼԱՀԱԹԻՄ ԽԵՐ, ԷՅԵՐ ՕՆՈՒ ԿԵՆ
ԽԻՆԶԻՆԱՄԵՂՆԵՄ, ԿԵՆԻՄ ԵԵՐԻՄԷ ՔԻՄ ԽԻՆ-
ՂԻՆԵՃԷՔ:

2. ՊԵՆԻՄ ՄԱՍԼԱՀԱԹԻՄ ԽԵՐ, ԿԻՆ-
ԿԻԹԻՆ ԿԵՆԻՄ ՃԱՆՐՄԸՆ ՎԷ ԹԵՆԻՄԻՆ ՄԱՍ-
ԼԱՀԱԹԸ ԽԵՐ, ԷՅԵՐ ՕՆՈՒ ԿԵՆ ԷՄԻՆ ԷԹՄԵՅԻԷ
ԵՕՐՈՒԼՄԱՂՈՒՄ, ԿԵՆԻՄ ԵԵՐԻՄԷ ՔԻՄ ԵՕՐՈՒ-
ԼԱՃԱՂ:

3. ՊԵՆԻՄ ՄԱՍԼԱՀԱԹԻՄ ԽԵՐ, ԿԻՆ-
ԿԻԹԻՆ ԿԵՆԻՄ ԿԻԹԻՆ ԷԿԵԽԻԼԷՔԱԷ,
ԷՅԵՐ ԿԵՆ ՕՆՈՒ ԻՃՐԱ ԷԹՄԵՂՆԵՄ, ԿԵՆԻՄ ԵԵ-
ՐԻՄԷ ՔԻՄ ԻՃՐԱ ԷՄԵՃԷՔ:

ՍԵՐԷ:

ՄՈՒԹԼԱՂ ՀԵՐ ԿԻՆԱՀԱՄԱՆ, ԱԼԷԼՈՒՆ-
ՈՒՆ ԳՕԼՄԵՂԸՄ ԽԻՆՂՄԵՅԻ ԱՄԵԹ ԷԹԽԻՅԻՆ
ԿԻՆԱՀԱՄԱՆ ՂԱՀՄԱՂԱ ՂԱՐԱՐ ՎԷՐ, ՎԷ ԿՈՒ

կիւնիւն իշինտէ սէնի օ կիւնաՏլարա տիւշիւ-
րէ պիւէճէք սէպէպլէրինտէն մուգայեւտլիք
իլէ քէնտինի էսիրիէ. վէ Ալլահ սէնի օնլար-
տան խէլա Էթսին տէյի օնա պաշլըճա պիր
տուա Էթ:

Ի Բ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Էօլէ-ժի-ն պէլլէ-իշ օլլա-դա:

Սիճիլ քէսիլմիշ տիր էօլէճէյիմ:

1. Աքին՝ վազթինի պիլմէմ: Պէլքիմ
պու սաաթտա էօլէպիլիրիմ:

2. Աքին եերինի պիլմէմ: Պէլքիմ շա
ֆըրուսթտա էօլէպիլիրիմ:

3. Աքին թարղընը պիլմէմ: Պէլքիմ
կիւնահ իշինտէ էօլէպիլիրիմ: Եա պէյլէ
ֆէրահլըղըլա նաւըլ կիւնահ իշէյօրում. վէ
օ զատար գօլայլըղըլա նաւըլ թէքրար թէք-
րար կիւնահա տիւշէյօրում. վէ կիւնահըն
հէր սէպէպիւնտէն նիճին գաշմօյօրում:

Վէ իթիգատ տըր պու պէնիմ իթիգա-
տըմ:

Ս Է Ֆ Ե Է:

Սիւնիւն հէր պիր սաաթընտա եափա-
ճաղըն ամէլլէրէ վազթինի կիւզէլճէ թազ-
սիմ էյլէ: Պիր սաաթընը զայպ էաէրսէն,
պէլքի օ սաաթ էօմրիւնիւն սօն սաաթը օլա

պիլիւր, վէ օ սաաթը էյիյէ գուլլանտըղընտա,
ճանընըն էպէտի սէլամէթ ինի էմին էտէպի-
լիւրսին:

Ի Ի 2 Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Կ Ի Ի Ն

Էօլէ-ժէ-ն Խաղէրի:

Լշէր գափիլ էօլիւմ իլէ էօլմէզսէմ,
էլպէթ պիր կիւն պանսա խապէր վէրիլէճէք
էյի էօլմէյէ հազըրլանմազ իշին: Օլ վազթ

1. Իլէթ ին աղըրըղընտան հէմէն լա-
զըրտը սէջլէմէյէ զահմէթ չէքէր իքէն
խոստովանանք օլմաղա վազթիմ օլաճազ մը:

2. Վօրգուսմտան հէմէն քէնտիմի պիլէ
թանըլյամազ իքէն՝ թէֆթ իշ էթ մէյէ մէյ-
տան պուլաճազ մըյըմ:

3. Խղճմտանքըմ օ գատար կիւնահ-
լարըլա գարմադարըշ իքէն, էյիճէ փիւշման
օլմայա հալիմ օլաճազ մը: Ա՛հ, եա Բապ-
պիմ: Եա նէ եափաճաղըմ:

Սէժէրի:

Լշէր հիշ ընդ հանրական խոստովանանք
օլտուղուն Եօղուսա, պիլթ իւն էօմրիւնիւն
իւզէրինէ պիր ընդ հանրական խոստովանանք
օլ, Եօգ՝ օլտուղուն վար ըսա, պարի սօն
ընդ հանրականընտան պէրիսինէ օլ, վէ
պէջլէ ճանընըն մասլահաթընըն նիզամա գօ,

վէ խղճմտանքընտան հէր թիւրլիւ րահաթ-
 ւըղլըղը գալորը: Քէնտինէ պիր էյի խոս-
 տովանահայր իյիւթլէ, վէ պու տէֆա կէր-
 չէքտէն քէնտինի տողըուլթմաղա գալի
 նիյէթ գօ:

Տ Է Օ Ր Տ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Կ Ի Ի Ն

Էօլմէյէ Բէրարի:

Էյի էօլմէյէ թէտարիք կէօրմէ իշին նէ
 էթմէլիյիմ:

1. () սաաթտա միւճէրրէտ հանկը շէյի
 եափմըլ օլմագ իսթէրսէմ, ծնու եափմա-
 լըյըմ:

2. () սաաթտա հանկը շէյի եափմայա-
 ճաղըմը ագլըմ քէսէրսէ, ծնու եափմալըյըմ:

3. () սաաթտա տագ հանկը շէյի քի
 եափմագ ճայիզ իտիյիսէ, ծնու եափմալըյըմ:
 Աիւնահլարըմըն իւզէրինէ ապաշխարանք,
 քէսքին փիւշմանլըք ամէլլէրի, կիւնահ
 սէպէպլէրինաէն իյիտճէ գաշմագ:

Սէֆէէ:

Պու կիւնքի հէր պիր ամէլինտէ էօմրիւ-
 նին սօն կիւնիւ կիպի տափրան: Փիւշման
 ամէլինի վէ օ գատար կիւնահլարընըն իւզէ-
 րինէ աճըյը սըգ սըգ թէքրարլա: Վէ քէն-
 տինէ տողըուլթմաղա օլան նիյէթլէրինի

եւենիլէ: Եւտի Փար+ Հօր տէ սուրբ Հայր
Յովսէփէ:

Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Պէր էօլէճէ+ Ժէշնին հալի:

1. Այէմիշ հալի ծնու իրրփալար: Նէչէ
իլենահալար իշէմիշ, ծնար իշին ապաշխա-
րանք էթմէմիշ:

2. Հաղըր հալի ծնու գասէվէթէ պրա-
գրը: Պու գատար թէհլէքէլէր վար, ծնար-
տան նսարլ սագընածաղընը պիլմէզ:

3. Աէլէճէքհալի ծնու գօրգուտուր:
Էպէտիլէք կէօղիւնիւն էօնիւնտէ, քէնտինէ
նէ գըսմէթ օլածաղընը պիլմէզ: Սալիհլէր
պիլէ թիթիւրէյէճէքլէր տէ, ես պէն սէֆիլ
կիւնահալար նէ եսփածաղըմ:

Սէֆէրէ:

Լշէրմահացու կիւնահ իշինտէ օլտուղը-
նու ես սահիհ պիլիւրսէն ես տա աղլանէ
շիւպհէ էտէրսէն, պու կիւնտէ չափըճագ խոս-
տովանանք օլ. եօգ էյէր քէնտինի Ալլահըն
շնորհըն իշինտէյիմ զանն էտէրսէն, շիւքիւր
ամէլի էթ, վէ էօլիւնճէյէտէք օ շնորհք
իշինտէ գալապիլմէր իշին Ալլահա վէ սուրբ
Աղյս Մարիամ Աստուածածինէ տուա էթ:
Սուրբ Աստուածածինին Լիթանէաւընը սէօյլէ:

Ա Լ Թ Ը Ն Ճ Ը Կ Ի Ի Ն

Էօ՛րիւն «ճն արգիգէսի» :

1. Եալընըզ օ տագիգէտէ ճան պիւս-
թիւն թէնտէն այրըլաճագ, վէ թէն՝ սէֆա-
լարտան :

2. Եալընըզ օ տագիգէտէ, իթիպար-
լար, զէնկինլէքլէր, տօթլար պիթէճէքլէր :

3. Եալընըզ օ տագիգէտէ դաւոապար-
տեւ օլապիլերիմ, էյէր պու տագիգէմ սօն
օլսայըտը, հալիմ նիճէ օլուրուտու : Ահ
էպէտիլիյին պաղլը օլտուղու տագիգէ :

• Սէ՛րի :

Սաաթ վուրտուգճա պու սաաթը նամըլ
կէչիրէճէյիմ տէյի գըսսաճա թէֆթիչ էթ :
Սուրբ Իգնատիոս Լոյօլա պէօյլէ եափարըտը :
Վէ հէր սաաթ վուրուչըւնտա՝ պիր Ողջն իլէ
լէքէսիղ պիքիր Վալիտէյէ սըղընմանըն
սուրբ ատէթինի գուլլան :

Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Շէրիւն լըգօգ :

Եօլտիլիւմ անտէ Ալլահըն տիվանընա
չըգաճաղըմ : Աէօրիւյօր կիպի կէօղիւմ էօ-
նիւնէ կէթիրիրիմ

1. Եւթաղըն այսպ թարափընտա Յիսուս Բրիստոսու քի պանա տարղըն պիր հաքիմ շէքլինտէ, սօն սիծիլի պանա վերմէք իչին կէլմիշ :

2. Սօլ թարափտա շէյթանըքի, կէշմիշ էօմրիւմին ճէմի կիւնահլարընը էն քիւշիւք փարչալարընա վարանա գատար թէք թէք իչինտէ եաղըլը օգույայրմ տէյի, կիւլէրէք էօնիւմէ պիր պէոյիւք տէֆթէր աշմըշ :

3. Սաղ թարափտա պահապան հրեշտակըքի, իշէտիյիմ ճիւղիյէթ մագուլէսի էյլիքէրի պիր քիւշիւք տէֆթէրծիյէզտէ օգույուպ տուրույօր, վէ պիր մահզուն լէհճէյիլէ օնու կէօղիւմին էօնիւնէ գւյօր: Ահ օ նէ հիյէէթ: Ահ օ նէ շէքիլ, ահ օ նէ գօրգունճ հալ:

Սէհերէ:

Ախշամ եւթաղա կիրտիյինտէ պիր էօլիւմճիւ խաթէ շէքլինտէ եւթ, վէ էլինտէ խաչէլլութիւն թութայօր կիպի կէթիր կէօղիւն էօնիւնէ: Եօգարտա զիքր օլունան շէքլի թէքրարէն խաթրընա կէթիր: Աէ պատէհու շիմսի էօլիւմ սաաթըմ օլմուշ օլսայրտը, նէ՞ եափմըշ օլմաղը իսթէրիտիմ տէ քէնտի քէնտինէ:

Ս Է Ք Ի Զ Ի Ն Ժ Ի Կ Ի Ի Ն

Ճանըն Առանցիմն Դասարանը:

1. Ինքն իշ փեք սըղը օլաճագ աըը հէր պիր միւլահագա հագգընտա, հէր պիր սէօզ հագգընտա, վէ հէր պիր ամէլ հագգընտա: Պէնի թահրիք էտէն շէյթանլար, պէնիմ պաշտան շըգարտըղըմ արգատաշլար, նիշէ տէֆալար պանա խապեր վէրէն խղճմտան. քըմ պիլէ պէնիմ շէքէայէթճիմ օլաճագլար:

2. Հաքիմ իֆրաթ ստիլ օլաճագ: Ճէմի կիւնահլարը օնուն կէօղիւնիւն գարշըւընտա իշէտիմ, պու սէպէպտէն տէ օ հէփսինի կէօրտիւ, հէփսինի իշէթտի, հէփսինի պիլտի:

3. Սիճիլ կէրի տէօնմէզ օլաճագ աըը: Նէ էօղիւր վար, նէ ըիճա վար, նէ տէ պաշգար պիր հաքիմէ միւրաճաաթ էթմէք վար: Նա էպէտի էօմիւր, եա էպէտի էօլիւմ:

Սէֆէ:

Յիսուս Բրիտտոս հաքիմին հուզուրունու պու կիւն զիհնինտէ էյի թութ, վէ պաշլըճա մաւլահաթլարընը պաշլամագտան էվվէլ, պու եափաճաղըմ մաւլահաթ հագգընտա պանա նէ սիճիլ վէրիլէճէք տէ քէնտի քէնտինէ: Վէ եաթաղա կիրմէզտէն էվվէլ.

“Լեւոն-Ֆլար Վալիպէտի, Վերահատելիք Վալիպէտի
սորբէ իշո՛ւ Մարիամ Աստուածածին, սէն պիղծ
պիւղծանելեքէն էսիրիէ, վէ էօլէ-Յի-Յի-Ղի-Ն
սաւրնապէ պիղծ Գաղա-Լ Էյլէ, տէ իւշ տէ՛Փա:

Տ Օ Գ Ո Ւ Զ Ո Ւ Ն Ճ Ո Ւ Կ Ւ Ւ Ն

Էօլէ-Տորէն սօնրա Ճանըն հալի:

1. Միծիւ քէսիլինճէ, էյէր իհթիշամ
սիծիլի իսէ, թիւրլիւ փէշքէշէր վէ Փաղի-
լէթլէր իլէ միւղէյէէն ճանա զիյատէ շաղլըգ
իլէ անիտէ հրեշտակլար պյադտաշ օլաճադ-
լար: Ա՛հ, օ նէ շաղլըգ օլաճադ:

2. Էյէր էպէտի աղապ սիծիլի իսէ, ճէ-
միի փէշքէշէրաէն վէ Փաղիլէթլէրաէն սօ-
յուլմուշ ճանը անիտէ շէյթանլար ճէհէն.
նէմէ սիւրիւքլէյէճէքլէր. օ ալէֆլէրէ
տօղանտըղը անտէ, ա՛հ, օ նէ էօրֆիւլիւ
աղապ օլաճադ:

3. Էէր քիշիյէ միւճէրրէտ պու իքի սի-
ծիլին պիրիսի վէրիլէճէք: Պու իքիսին հան-
կըսը պանա:

Սէ-Ֆէրէ:

Պու ախշամ խղճմտանք թէֆթիշինտէն
սօնրա, կէշմիշ էօմրիւնիւն իւղէրիւնէ տիւ-
շիւն, վէ պադ քի շիմտիյէ տէք հանկը սի-
ծիլէ միւսթահազգ օլմուշ սուն, վէ սանա

սիծիւ վերիւնճէք օլուրսա, հանկըռնա եա-
զըշըրսըն: Եաթաղա կիրմեզտէն էվվէլ՝ եիւ-
զիւն եերտէ Ամենասուրբ Երրորդութիւնա
պիր Հայր Բեր վէ իւշ Փատ Հօր սեօյլէ:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԳԻՒՆ

Էօլէ-ճորէն սօնրա իւնին հալի:

1. Եօլտիւքտէն սօնրա թէնինի կէօրիւյօր
կիպի կէօզիւն էօնիւնէ կէթիօր:

1. Ելէ հալտէ պուլունույօր: Պիր սարար-
մըշ, սօլմուշ, չիւքին լէշ: Նէ կէօրիւր, նէ
սեօյլէր, նէ տէ տույար: Հարէքէթտէն մահ-
րում, հասէտէն մահրում, ահպապտան
մահրում:

2. Ելէ կիյինմիշ: Էվին իչինտէ պուլու-
նան էն զիյատէ էպի, երթըզ պիր պէզ
փարէսի. վէ հեր քէշէօրֆի էթտիյի իչին եա-
նընտան գաչըպ, եափ եալընըզ պրագըլտը-
ղընտան օ պէզ փարէսինէ սարմաղա կիտէ-
ճէք պիր տտէմ անճագ պուլունուր:

3. Ելէրէյէ կիտէյօր: Մէղարըղա, մաի-
յէթինտէ պիր եախօտ պիր գաչ քահանայ
պուլունարագ քի, պիր գաչ գըսա տուա-
լարտան սօնրա, կէօմիւլմէյէ գօյ վէրիւրէր,
իւթիւնէ պիր թաշ գափայըպ հեր քէսին
այաղընըն ալթընտա չիւրիւմէյէ վէ գուրտ-
լարա թաամ օլմաղա պրագըլըր: Եա պէօյլէ

պիր թէնէ պէն նիշին պու գատար նեզաքէթ
իլէ իբրամ էտէյօրում:

Սէֆէրէ:

Լւահըն նամուսլարընա գարշը՝ թէնին
հէր նէ քի իսթ էրսէ գարշը կէլմէյէ, վէ
օնու տէյէրինտէն գիյատէ կէօզտէ կէօզէթ-
լէմէյիպ, իլթիֆաթ էթմէմէյէ պիր գապի
նիյէթ գօքի, քէնտիյիլէ պէրապէր զավալ-
լը ճանընը տա ճէհէննէմէ սիւրիւքլէմէսին:
Սօնրա ճէննէթտէ թէմէլլի սէֆա էթտիր-
մէք իշին, պու տիւնեատա սանա պիր փար-
շա էգիյէթ չէքտիրէճէյիմ տէյի՝ Ալքան-
գարալը սուրբ Պետրոս կիպի օնուն ուլա պիր
մուգավէլէ էթ:

ՕՆ ՊԻՐԻՆ ՃԻ ԿԻՒՆ

Իօֆրէն լէֆֆիլէ չէտիլէսի:

Պէն եաշատըգճա, հէր սաաթ էօմրիւ-
միւն տավալէրի վէ վազաալէրի եազըլմագ
իւզրէ տիր, վէ պիր կիւն օգունաճագ:

1. Իշլէմէք ճաիզ տէյիլ իքին իշլէտիյիմ
քէմիլէքլէր օգունաճագ:

2. Իշլէյէպիլէր իքէն իշլէմէտիյիմ էյլէք-
լէր օգունաճագ,

3. Հէփսինին հազգընտա պիր սօն սի-
ճիլ քէսիլէճէք պանա: Լաքին հանկըսը:

Միւտտէթի էօմրիւմտէ իշլէտիյիմ հարէ-
քէթլէր իլէ հանկըսընը քէնտիմէ հաղըր-
լարսամ, օ սիծիլ քէսիլէճէք:

Սէֆէրէ:

1. Ալէշմիշ էօմրիւնէ պիր կէօղ կէզտիր:

2. Իհմալ իլէ իշլէտիյին կիւնահլարը
միւլահազա էթ: Եա ինսանի միւլահազալար
սէպէպինէ, եա . . . սէպէպինէ նէ գատար
էյլէքլէր պրագմը սըն:

3. Իշլէտիյին քէմլէքլէրտէն իքրահ էթ.
վէ պիր էյի էօմիւր սիւրմէյէ գարար վէր: Հէր
թիւրլիւ կիւնահլարտան սէնի սագընտըր-
սըն, վէ պուլունտուղուն տէրէճէնին պօրճու
սէնտէն նէ քի մաթլուպ էտէրսէ, Օնլարը
իճրա էթմէյէ սանա եարտըմընը էքսիք
էթմէսին տէյի պահապան հրեշտակընա ըի-
ճա էթ:

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ԿԻԻՆ

Ապաշխարանքա Կաթէն:

Իշլէր կիւնահ իշլէտիմ իսէ, ապաշխա-
րանք էթմէյէ տէ պօրճըլոյում: Պէօյլէ տէ-
յիլ մի: Լաքին պունու նէ վագըթ եափա-
ճաղըմ:

1. Իշլտիւքտէն սօնրւմ մը: Պու գապիլ-
սիզ տիր. արթըզ օ զաման վագթի տէյիլ:

2. Լօյլիւմ սաաթընտա՞մը: Պու փէք
կիւճ տիւր. օ վագըթ փէք տար:

3. Հագըրտաքինտէն պաշգա հիչ պիր
վագըթ պէնիմ հիւքմիւմտէ տէյիլ. էօյլէ ի-
սէ, եա չափըճադ օնու էթմէլի, եա տա
օնու էթմէյէճէյիմ տէյի գօրգմալը:

Սէֆէրէ:

Ամէլէրին իլէ հէր քէսէ էյի իպրէթ
վէրմէյէ, վէ էյի նասիհաթլարըն ըսա վէ
տուալարըն ըսա գարտաշարընըն սէլամէթինի
իլէրի կէօթիւրմէյէ ղայրէթ էթ: Քիմէ քի
պիր կիւնա՛հ սէպէպի օլմուշուսան, օնլար
իչին պիր բօզարիա փայը սէօյլէ վէ աշգ ըսա
տուրբ կյո՝ Մարիամ Աստուածածինէ նիադ
էթ քի, սէնին սէպէպլիյին իլէ քիմսէ զայ
օլմասըն:

Օ Ն Ի Ի 2 Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Կ Ի Ի Ն

Սօն շէրէ-Բըն պէշաբէնլէրէ:

Է հրիաթտան իլէրի օլաճադ պէշարէթ-
լէրի գուրթարըճըմըղ քէնտիսի խապէր վէր-
միշ օլտուղու իչին, հէփսի տէ տին մատտէ-
սի տիր:

1. Փէք չօգ օլաճադ աըր լար: Աիւն՝ չօ ք
վէ գաթը գարանլըղ իչինաէ գալըպ՝ գարար-
բաճագ: Այ՝ սիյա՛հ գան ըէնկինէ պաթըպ

Թութուլաճագ: Երևորզար՝ տէօքիւլէճէք-
լէր: Եէր՝ տէրին կիրտապլար աչաճագ: Զէր-
զէլէլէր, ճէնքլէր, եուժուրճագլար վէ նիզա-
լար օլաճագ:

2. Սէմուլ օլունմայան վագիթտէ օլա-
ճագլար: Տիւնեանըն հիշ օնու տիւշիւնմէ-
տիյի վագիթտէ: Տիւնեատա կիւնահըն զի-
յատէ արթըպ չօղալորզը վագիթտէ: Տիւն-
եանըն իշղալլէրտէն իսլահ օլմաղա միւսաա-
տէսի վէ գօլայլըզը օլմատըզը վագիթտէ
օլաճագլար:

3. Լօրֆլիւ օլաճագլար: Կէյտէն պիր
թէլէֆէ տիճի աթէշ եաղաճագ քի, ինսան-
լարը, աղաճլարը, հայվանլարը, շէհրլէրի,
գալլէլէրի, սարայլարը, պաղլէլէրի վէ պիւ-
թիւն տիւնեայը ալէֆլէր իշինտէ կէօմէճէք:
Այ էօրֆլիւ եանկըն: Էյէր քի ճանտըզ
մախլուզլար պէյլէ գօրգու շէքէճէքլէր իսէ,
կիւնահքեարլար նէ գատար տահա զիյատէ
գօրգու շէքէճէքլէր աճապա:

Սէֆէ:

Պու կիւն իւշ թիւրլիւ շէյ էտէճէք սին:

1. Ալլահըն ատալէթինտէն գօրգու ամէլի:
2. Կիւնահլարըն իւզէրինէ փիւշմանլըզ ա-
մէլի: 3. Ալլահըն մերհամէթինէ հիւրմէթլի
վէ էվլատճա տիլէք ամէլի: Վէ իւշ Հայք
Դեր, Ողջն իլէ պիթիւրիսին:

Օ Ն Տ Է Օ Ր Տ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Կ Ի Ի Ն

ԹԵՆԼԵՐԻՆ ԿԻՐԻԼԵՒԻ:

Հրեշտակլարըն պօրուսունուն էօրժիւ
սէսինտէն:

1. Պէնիմ պու թէնիմ օ վագըթ ներե-
տէ պուլունուրաս, օ եէրտէն տիրիլէճէք:

2. Պէնիմ պու թէնիմ պիրլէշմէք իչին
ճանրմ եա ճէննէթտէն եա ճէհէննէմտէն
չաղըրլաճագ:

3. Ճանրմ ըլա պէրապէր թէնիմ տէ
էօլիւմսիւզ օլաճագ: Լաքին՝ էօլիւմսիւզիւ-
յիւն հաճիլը թիւրլիւսիւ: Ճէմի սէֆալարա
լանէթ օլսուն: Ապաշխարանք տայմա մու-
պարէք օլսուն:

ՍԵՂԵՐԻ:

Պու կիւն եա փէրհիզ էթ, եա ծոմ
թութ: Թէնինին պիր ազաւըյլա մահացու-
ցում էթ, խուսուսա կէօղլէրին իլէ, օնլարը
պիր վուզուֆճուլուգտան վէ պունա քէզա-
լիք շէյլէրտէն մահրում էտէրէք: Քէմ սէօհ-
պէթլէրինին ապաշխարանքը իչին, տիրին
իլէ իւչ տէֆա եէրէ խաչ էթ:

Օ Ն Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Հասիմին կէլիմի:

Յիսուս Բրիստոս քէնտի ֆիւթուհատ
նիշանը օլան խաչը էօնիւնտէն չէքիլէրէք,
հրեշտակլար էթրաֆընը գուշաթմըշ, պիր
եանընտա սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածա-
ծին, մաիյէթինտէ Առաքեալլար, ճէլալէթ
իլէ պուլլէթլար իւղէրինտէ օթուրմուշ, հա-
քիմ շէքլինտէ կէօրիւնէճէք:

1. Ալէլամէթէ եէթիշմէմ իշին քէնտի-
նին պանա վերտիյի, վէ պէնիմ ֆէնայա
գուլլանտըղըմ օ գատար փէշքէշլէրին վէ
եարաւմարըն հիսապընը իսթէյէճէք պէն-
տէն, եարատըճը կիպի:

2. Վէնտինին պանա կէօսթերտիյի վէ
մուգապէլէսինէ պէնիմ պէօյլէ նամքէօր
պուլլունտուղըմ օ գատար մուհապպէթին
հիսապընը իսթէյէճէք պէնտէն, փէտէր
կիպի:

3. Վէնտինին պէնիմ ուղուրումա ճէօ-
մերտճէ սաչտըղը, վէ պէնիմ հայվանճա չօդ
տէֆա այագ ալթընա ալըպ չըղնատըղըմ օ
գատար գանը հիսապընը իսթէյէճէք պէն-
տէն, գուրթտըճը կիպի:

Սէմէրէ:

Պու կիւն պիր, եախօտ իքի պատարագ

կէօրմէյէ զայրեթ էթ, վէ խորանա գուր-
թարըճընըն օթուրաուզու քերէմէր թախ-
թընա կիպի տըգգաթ էթ: Քէնտինէ պիր
խաչէլութիւն թէտաբիք էթ, վէ պիր մու-
հապպէթլի փետէրէ դօշար կիպի օնա գօ-
շուպ ամենատուրք եարալարընը էօփ, վէ հէր
էօփիւշտէ պիրէր Փառ+ Հէր սէօյլէ:

ՕՆ ԱԼԹԸՆ ՃԸ ԿԻՒՆ

Խղճորանդարըն պէյան օլմաը:

1. Պէնիմ ճէմի կիւնահլարըմ պիր թա-
նէսի պիլէ կիզլի գալմայարագ հէփսի օգու-
նաճագ վէ հէր քէս իշիտէճէք: Նէ թիւրլիւ
հիճապա կիրիֆթար օլաճաղըմ:

2. Նէ գատար հիչ կէօրիւմէմիշ կիզլի
կիւնահլար: Նէ գատար հիչ պիլինմէմիշ
իչէրիքի կիւնահլար մէյտանա չըգաճագլար:
Նէ էօղիւր պուլաճաղըմ:

3. Ալլահա գարշը իշէտիյիմ ճէմի կիւ-
նահլարա գարշըլըգ՝ Ալլահ տա պէնիմ հագ-
գըմա էթտիյի էյլէքլէրի վէ շորհքլարը
գօյաճագ: Գանընը չըղնամըշըմ, խորհուրդ-
լարը ֆէնայա դուլանմըշըմ, վէրտիյի իւ-
համլարը կերի էթմիշիմ, վէ տահա քէզա-
լէք թագօփրաթլարտա պուլունմուշում: Ու-
մուտ քէօիքլիյիմ նէ տէրէճէ օլաճագ:

ՍԵՌԵՐԷ:

Պու կիւն հիշ տէյիլ իսէ պիր չէրեէք
սասթ թէնհա պիր քիլիսէյէ, եախօս պիր
խաչելութիւն գարշարնա չէքիլ, վէ կերէք
կիւնահլարընըն իւզերինէ՝ ալէլիսուսուս ար-
ղու կիպի, մուհապպէթ կիպի, խօշանմագ
կիպի օլան իչէրիքի կիւնահլար իւզերինէ, վէ
կերէք կէչմիշ խոստովանանքլարըն իւզերինէ
խղճմտանքընը պիր էյիճէ թէֆթիշ էթ, վէ
ֆիքրինէ նուր վէրսին տէյի Հոգին սուրբա՝
Ե՛կ աւրէ Հոգի տուարընը սէոյլէ:

Օ Ն Ե Է Տ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

ՍԵՆԵՐԷՆԷՐԷՆ ԿՅՐԷՄԻՆ:

Պու տիւնեատտ էյիլէր վէ ֆէնալէր
պիրլիքտէ եաշարլար, վէ էօլտիւքտէն սօնրա
տա պիրլիքտէ կէօմիլիւրլէր. օլ վագըթ
էոյլէ օլմայաճագ, հրեշտակլար չըգաճագլար,
վէ ֆէնալէրի սալիհլէրին իչինտէն այըրա-
ճագլար:

1. Սէչիլմիշլէր, վէ պէլքի պէնիմ մաս-
գարա էթտիքլէրիմ տէ՝ սաղտա օլաճագլար:

2. Պատապարտեալլար՝ վէ պէլքի կիւ-
նահ այագտաշլարլմ տա սօլտա օլաճագլար:

3. Պէն հանկը թարաֆտա պուլունա-
ճագլմ:

Սէֆերէ :

Հրեշտակարա վէ պաշգածա պահապան
հրեշտակընա զեյատէսիյէ ջերմեռանդ օլ
քի օ էօրֆլիւ կիւնտէ սէնի դատապար-
տեալարտան այրըւպ սաղ թարաֆա չէք-
սին: Վէ պու քերէմէ լայրգ օլմադ իշին,
շիմտի օնուն իլհամլարընա իթաաթ էթ:

Հրեշտակարըն ոօգուզ դասընա ոօգուզ
Փառ+ Հօր սէօյլէ:

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆԾԻ ԿԻԻՆ

Սօն սիճիլ:

Սալիհներին իշինտէ կիւնահքեարլար
այրըլընճա, Յիսուս քրիստոսուն սիճիլի կէ-
լէճէք:

1. Պիր սիճիլ քի աալա կերի տէօնէմէ-
յէճէք:

2. Պիր սիճիլ քի անինտէ իճրա օլաճադ:

3. Պիր սիճիլ քի, էպէտիլէք իշին պիր
տէֆա ֆազաթ իիպար օլունաճադ: Կիւնահ
իշլէյիպ իսլահ օլմադ իսթէմէյէնէ էպէտի
լանէթ: Հիշ կիւնահ իշլէմէյէնէ, եախօտ
իշլէտիքտէն ոօղրա թէօվպէ էտէնէ էպէտի
օրհնութ իւն:

ՍԷՆԵՐԷ:

Պօլլարընը խաչ պիչիմինտէ թու թարագ պիր՝ Ողորթա սաղմոսու սեօյէ, վէ «ՄԷ Ըն-
կենոր շէն Գեր Երեւոյ Կոյ», քէլամլարընը
եիւզիւ գօյու գափանըպ իւչ տէֆա թէք-
րարլա: Աէ խոնարհութիւն ամէլի, փիւշման
ամէլի, վէ խաչլանմըշ Յիսուսա մուհապէթլի
տիլէք ամէլի էթ:

ՕՆ ՏՕ ԳՈՒԶՈՒՆԸՈՒ ԿԻՒՆ

ԱՄԷԷԷԷ ԳԵՅԷԷԷ:

Պիր Ալլահը գազանմանըն նէ գատար
տէյերի վար ըսա, պիր թագիգէլիք վագթին
տէյերի տէ օ գատար տըր, զիրա կիւնահ
ըսա Ալլահը շայպ էթմիշ օլան ճան՝ պիր
թագիգէլիք վագթիթ տէ օնու գազանապիլի:
Իմաի տիւշիւն քի՝

1. Պու կիւնտէ պէն նէ գատար էյլիք
իշէյէ պիլիլի իտիմ տէ իշէմէյօրում:

2. Պու կիւն կէչէր, վէ պիր տահա տա
կերի տէօնմէգ:

3. Պու կիւն փէք սըգը հիսապընը վէ-
րէճէյիմ տէ, հիչ վազիֆէմ օլմայօր. էօմ-
րիւմիւն հէր թագիգէսի հագգընտա տա
պէօյլէ օլաճագ: Աէ էյէր օնլարը ֆէնայա
գուլլանմըշ օլուրում վայ հալիմէ:

ՍԷՌԵՆԷ:

Պու կիւն չօգ ֆազիւթիւն ամէլէր իշ-
լէմէյիւ, չօգ սէվապլար ճէմ էթմէնին բու-
հանի գազանճընա մուգայեւտ օլ: Հէր պիր
ամէլինէ նէ դատար քի էլինտէն կէլիրսէ,
առաքինութիւն սէպէպլէրինին հէփսինի տէ
սըզարմաղա պագ: Մէսէլա սուրբ պատարա-
գա, իման սէպէպինէ, մուհապպէթ սէպէ-
պինէ, իթաաթ սէպէպինէ, սէճտէ ամէլի,
տին ամէլի, շիքիւր ամէլի, վէ տահա սայրը
պունա քէզալիք օլանլարը: Սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածինի մէտհ էթմէք, օնա
թէշէքքիւր էթմէք, վէ օնա բիճա էթմէք
վէ տահա պունա քէզալիք նիյէթլէր իշին
բօզարիանըն պիր փայընը սէօյլէ:

Ե Ի Ր Մ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

ՃԷԿԷՆՆԷՄ:

Ղ'էհէննէմ նէ տիր:

1. Պիւսպիւթիւն գաթը գարանլըգ պիր
զընտան տըր, օրատա տաիմա զէնճիրպէնտ
օլսըլլար, վէ հիշ պիր ազատ թագիգէլէրի
օլմազ:

2. Պիւսպիւթիւն պիր աթ էշլէր մէքեանը
տըր, օրատա տաիմա եանարլար, հիշ ալա
էօլմէզլէր:

3. Պիւսպիւթիւն պիր հէր թիւրլիւ ազապլար եերի տիր, օրատա հէր ճինս էզիյէթ տախմա պուլունուր, վէ հիչ պիր թիւրլիւ րահաթլըգ պուլունմազ:

Սէֆէրէ:

Պիր էլինի աթէշէ եադլաշտըր, եախօտ պիր փարմաղընը պիր մօմ ալէֆինէ եազըն թուլթ, վէ ճէհէննէմ աթէշինին նէ օլտուղունու տիւշիւնէրէք, տայանապիլիրուն պիր Ուլնն սէօլէյինճէյէ գատար էյլէն, վէ Ալլահ էիւրէյինէ նէ քի իլհամ վէրիւրսէ, օնանիյէթ գօ. «Ուլ լէր Ռախմէ», տուապընը սէօլէ:

Ե Ի Ր Մ Ի Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Դասապարտեալլարըն հալի:

Ղէհէննէմտէ նէ եափըլըր:

1. Աիւնահըն շիմտիքի իշ եերինէ գօնմայան քէտերի աղնաշըլըր:

2. Աիւնահըն շիմտիքի վազիֆէ էտիլմէյէն զազէպի չէքիլիր:

3. Աիւնահըն շիմտիքի գաշըլմայան սէպէպլէրինէ լանէթ օգունուր: Ահ, կիւնահընեարըն էօմրիւնիւն սէֆիլլիյի, ահ:

Սէֆէրէ:

1. Սէնի զիատէ սըգ սըգ կիւնահա տիւ-

շիւրէն օ ահպապըն, օ քիթապըն, օ ցյունուն, վէ պունա քէզալիք շէյլէրին սէպէպինի պըրագ թէզ էլտէն: 2. Պու էօմիրեն տէհէրնէ գատար ճէֆա շէքմէք տէ իգթիզա էտէրսէ, քէնտինի Ալլահա սուն: 3. Մահացու կիւնահատա եաշայանլար իշին Ալլահա, վէ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածինէ տուա էթ: Պիր տէֆա Աստուածածինին լիթանիասընը սէջլէ:

Ե Ի Ր Մ Ի Ի Բ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Սէլաֆէին շիպէլէ օլտուղս:

1. Իշէր կիւնահ իշլէտիմ իսէ, ճէհէննէմէ միւսթահագ օլտում. վէ կիւնահալարըմը Ալլահ պանա աֆլ էթտի մի, սահիհ պիլէմէմ:

2. Իշէր թէքրարէն կիւնահ իշլէրսէմ, ճէհէննէմէ կիտէպիլէրիմ, վէ կիւնահ սէպէպի ըասթ կէլտիյինտէ տայանաճաղըմը սահիհ պիլէմէմ:

3. Ամէլիմի թէպտիլ էթմէզսէմ իհթիմալ քի ճէհէննէմէ կիտէճէյիմ, վէ էօլմէզտէն իլէրի օնլարը թէպտիլ էտէճէյիմի սահիհ պիլէմէմ: Ահ, օ սաաթա խոստովանանքըմը օլտուգտան սօնրա քէնտիմէ սովորութիւն էթմիշ օլտուղումտան՝ օ գատար տէֆաթլա տիւշտիւյիլմ կիւնահա իշէրիմ:

տէն պիր ըրզալըդ վէրէրէք թէքրար տիւ-
շէրսէմ, հալիմ նիճէ օլուր:

Սէֆէրէ:

1. Եւթեր պիր կիւնահա թէքրար տիւշէ-
ճէք օլուրսան, անիտէ խոստովանանք օլմայա
պիր գավի նիյէթ գօ: 2. Հանկը կիւնահա
ղիյատէ որդ տիւշէրսէն, օ կիւնահատան իսլահ
օլմաղա պագ, զիրա օ թարգ կիւնահա սէնին
սէլամէթինի տահա զիյատէ շիւպհէլի էտէր:

3. Սուրբ կոյ՝ Մարիամ Աստուածածինին
պիր խորանընա զիարէթ էթ, վէ լէքէսիզ
յղանալ օլտուղունուն իքրամընա իւշ Ուլոյն
սէյլէ:

Ե Ի Բ Մ Ի Ի Ի 2 Ի Ի Ն Դ Ի Ի Կ Ի Ի Ն

Դասապարտելու խալալ:

1. Ղատապարտել օլմագ գօլայ տըր,
չիւնքի ճէհէնէմին եօլու զիյատէ կէնիշ
տիր, վէ օ եօլտան կիտէն չօդ պուլունուր:
Էֆէնտիմիզ պէյլէ սէյլէր:

2. Խէլաս օլմագ կիւճտիւր, չիւնքի ճէն-
նէթին գափուսու իֆրաթ տար տըր, վէ
օրատան կիրէնլէր ազ տըր: Պունու սէյ-
լէյէն տէ Յիսուս Քրիստոս տուր:

3. Տիւնեանըն սիֆթահընտան շիմոյիյէ
կէլինճէյէ տէք չօղու գատապարտել օլմուշ

տուր, վէ պուռնտան սօնրա տա սուրբլարըն
սէօղիւնէ կէօրէ՝ եինէ չօղու հիսսէսի դատա-
պարտել օլաճագ տըր: Պէն քէնտի հագ-
դըմա նէ տէրիմ:

Սէֆերէ:

Սուֆրատա պիր սէվաիյին թաամը եէմէ:
Եօլլույուսա տա, պիր առէթ էթտիյին սէ-
ֆատան քէնտինի մահրում էթ: Պէյլէ
էթմէյիլէ սէլամէթ եօլլունու չէթինլէն-
տիրէն, վէ զայլըգ եօլլունու գօլայլանտրոան
շէյլէրի վէ սէպէպլէրի պրագմաղա տա
սըլշըրսըն:

ԵԻՐՄԻՍԷՕՐՏԻՒՆԾԻՒԿԻՒՆ

Դաստապարտելու ընդհանրութիւն:

1. Պէնիմ սէլամէթէ չըգմամ իչին Ալ-
լահ չօգ շէյլէր էթտի: Քէնտիսինի սէվմէյէ
պէնի մէճպուր էթմէք իչին, նէ գատար
թապիաթ վէ շնորհք պապինտէ էյլէքլէր
իհսան էթտի: Պէնի սէլամէթ եօլլունա կէօ-
թիւրմէք իչին նէ գատար նուրլար, նէ գա-
տար իլհամլար, նէ գատար խորհուրդլար
վէրտի: Թիւրլիւ վատլէր իլէ պէնի ճէլպ
էթտի. թիւրլիւ էօրֆլէր իլէ պէնի գօր-
գութտու, պէնիմ թէվպէմէ պէքլէտի, լա-
քին պէնիմ ինստճըլըլմտան հէփսի տէ
պօշա կիթտի:

2. Փէք ազ պիր շէյ իլէ պէն սելամէթէ շըգապիլերիտիմ: Ա՛հ, էյէր սիֆթահընտան օ սէպէպի գալորույըտըմ, էյէր օ նասի-հաթը գուլլանըպ իշէ եարասույըտըմ, էյէր օ նիյէթտէ գատիմ գալայըտըմ, պիր գավի նիյէթ, պիր մերտճէ քէսիպ աթմաք, վագ-թինտէ պիր խոստովանանք պէնի ճէննէթէ տախիլ էտէր իտի:

3. Պիհուտէ շէյլէր իշին գատապարտել օլմագ իսթէտիմ, պէլի պիր թագիգէլիք սէֆա իշին, պիր էպէտի ճէֆա չէքմէյէ պուրատա պուլունույօրում. պէլի խոստովա-նահայըլարըն նասիհաթլարընա, խղճմտան-քըն խապէրլէրինէ, Ալլահըն մերհամէթինէ նիսպէթէն կէօզիւմ պագա պագա պու ա-լէֆլէր կիրտապընա եուվարլանտըմ:

Սէֆերէ:

1. Վրաթօլիք պուլունտուզուն իշին Ալլահա շիւքըր էթ: 2. Սանա վերտիյի պուն-ճա իլհամլար իշին օնա թէշէքքիւր էթ, օ իլհամլարը, հաթթա թուլթաճադըն թարիգ հազգընտա օլանլարը, եախօտ ամէլինիթէպ-տիլ էթմէք հազգընտա օլանլարը թէֆթիշ էթ: 3. Դատապարտել օլմագ թէհլէքէ-սինտէ պուլունանլար իշին օնա տուա էթ.
“Ե՛կ «դ-ըք հոգի», տուաւընը սէօյլէ:

Ե Ի Ր Մ Ի Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Կ Ի Ի Ն

Ե պէտքի դատաւարարութիւն:

Պատապարտել օլմագ նէ պիր:

1. Ալլահը զայս էթմէք, հէմ թէմէլլի
զայս էթմէք տիր:

2. Աթէշտէ եանմագ, հէմ թէմէլլի
եանմագ տըր:

3. Մէյվէսիլ դաթի ումուտ էթմէք,
հէմ թէմէլլի դաթի ումուտ էթմէք տիր:
Ահ տաիմա, ահ հիչ աւլա, ահ էպէտիլէք:

Սէմէրէ:

Պու կիւն թէնինէ մահացուցում էթտի-
րէճէք եօլ արա, մէսէլա օթուրտուզուն
վազըթ տայանմամագ, օտանտա տուա էթ-
տիյին վազըթ գօլարընը խաչ պիչիմինտէ
թութմագ, եօլտա կիտէր իքէն կեօզիւնիւ
եէրտէն գալտըրմամագ, վէ պունա քէզալիք
շէյլէր: Պու ախշամ տիլին իլէ եէրէ պիր
խաչ էթ:

Ե Ի Ր Մ Ի Ա Լ Թ Ը Ն Ճ Ը Կ Ի Ի Ն

Ապաշխարանքը կէճիտիբէր:

Աիւնահ իշլէտիմ, էջլէ իսէ սիճիլ
քէսիլտի, եա ճէհէննէմ, եա ապաշխարանք

Կիւնահա թէքրար տիւշերիմ, վէ տէօնէ-
ճէյիմ տէյի ումնուտ էտէրէք վաղիֆէսիզ
եաշարլմ: Պու իւչ մատտէ հազգընա պէնի
քիմ էմին էտէր:

1. Օնու էտէճէք վաղթիմ օլաճադ մր:

2. Վաղթիմ օլուրսա, ծնու էտէճէք
միյիմ:

3. Օնու էտէրսէմ, թէքրար տիւշիւպ
տէ դատապարտել օլմայաճադ մըյլմ:

Սէ՛՛՛՛՛՛՛:

Պու կիւն իւչ տէֆա էլլերինէ պազ, վէ
հէր տէֆասընտա “պո- էլլէր չէ-րի-յէճէ+,”
տէ քէնտի քէնտինէ: Հաթթա հէր սապահ
էլլինի եայգատըղըն վազիթ պունու պէյլէ
“էյլէմէյի քէնտինէ կիւզէլճէ ատէթ էթ:
Պու եօլ իլէ սուրբ Դոմինիկոս որդիսինին
պիրինի չէվիրտի: Գօլլարընը խաչ պիշի-
մինտէ թութարազ պէշ Հայր Վեր, պէշ Ու-
նյն վէ պէշ Փառ+ Հօր, “էյլէ:

ԵՒՐՄԻ ԵԷՏԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՃԷՆՆԷԼ:

Ճէննէթէ կիրտիյիմ վազըթ նէ եա-
փաճաղմ:

1. Հիւ պիր ֆէնա շէյ դարընմայարազ
հէր թիւրլիւ էյլիյէ մալիք օլաճաղմ: Էն

քիւչիւք պիր ճէֆա զարրշմայարագ հէր
թիւրլիւ սէֆալարը սիւրէճէյիմ : Ա՛հ, նէ
պէօյիւք թէսէլլի օլաճազ պէնիմ օթէսէլլիմ :

2. ()նլարըն հէփսինէ մալիք օլաճաղըմ,
վէ հէփսինին սէֆասընը սիւրէճէյիմ Յի-
սուս Բրիստոսըւ, սուրբ կոյս Մարիամ
Աստուածածին իլէ, ճէննէթին ճէմի հրեշ-
տակլարը վէ ճիւմլէ սուրբլարը իլէ պիրլիքտէ
օլարագ : Ա՛հ, նէ կիւզէլ իւլֆէթ օլաճազ օ
պէնիմ իւլֆէթիմ :

3. ()նլարըն հէփսինէ մալիք օլաճաղըմ,
վէ հէփսինին սէֆասընը սիւրէճէյիմ էպէտ
էլ էպէտ, վէ պիր տահա ծնլարը զայոյ էթ-
մէք թէհլիքէսինտէն հալի օլարագ : Ա՛հ նէ
թարիֆ օլունմազ սէֆա տըր օ :

Սէֆէրէ :

Սուրբ Փիլիպպոս հէրիյէ քարտինալլըդ
փայէսի թէքլիֆ օլունտուղունտա տէտիյի
կիպի, սէն տէ պիր ազապտան խըրփալանտը-
ղըն վազիթ, եախօտ պիր սէֆատան թահ-
րիք օլտուղուն վագիթ «ճէննէթ, ճէննէթ,,
տէյի սէօյլէ : Ճէննէթէ բուպար էտէրսէն,
պու տիւնեանըն հէր էյլիյինի խօրլամաղը,
վէ հէր պէլայա վէ մէշագգաթա կէօնիւլ
խօշնուտլուղու իլէ սապր էթմէյի էօյրէնիր-
սին : Պիր տէֆա ,,ի խորոյ խորոյցի“ սաղմո-
սունու սէօյլէ :

ԵՒՐԾԻ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՃԵՆՆԵԹԻՆ ԵՕԼ—:

Ղէննէթին միւճէրրէտ իբի ԵՕԼՆ Վար
տըր: Պիրի կիւնահարզըդ, օ պիրի թէվպէ-
քեարըդ:

1. Սկրտութիւնտաքի կիւնահարզըդը
շիմտիյէ տէք սաղլատըմ մը: Ա՛Տ աճապա
զաչ տէֆա աղըր վէ Եօրֆլիւ կիւնահարըս
քէնտիմի զայպ էթտիքտէն սօղըա, ախէրլէ-
րի տէ զայպ էթտիրտիմ:

2. Պու կիւնահարըն իւզէրինէ թէօվպէ
էթտիմ մի: Ա՛Տ տաիմա էն քիւչիւք ճէֆա-
լարտան գաչտըմ, վէ քէնտիմի պիւթիւն
պիւթիւնէ տէֆալարա վէ քէնտի րահաթ-
լըղըմը արամաղա վէրտիմ:

3. Ղէննէթէ կիրմէյի իսթէր միյիմ:
Պէլի, լաքին հաճիկը ԵՕԼտան: Պէ հալին պու
իբի ԵՕԼՆ պիրիսինտէն կիրէճէյիմ: Կիւ-
նահարզըդ ԵՕԼՆտան՝ կիրէմէմ. թէվպէ-
քեարըդ ԵՕԼՆտան՝ իսթէմէմ. Եա նաարը
էյլէ իսէ սէլամէթէ նաիլ օլաճաղըմ:

ՍԵՔԵՐԷ:

Այօղլենիւ կէյէ տիքիպ պագարադ,
շաղլըղըլա պէյլէ սէյլէ. 'էյէր սէլամէթէ
Եէթիշիրսէմ, իշթէ էպէտ էլ էպէտ պուրա-

տա էյլէնէճէյիմ», «Զսեղ Ասորոսաժ գոժա-
բանէմ», տուաւընը սէջլէ:

ԵՒՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆ ՃՈՒ ԿԻՒՆ

Ճէննէնի գաղանձագ.

1. Այլամէթէ եէթիշմէք իշին Ալլահ
պէնտէն ազ պիր շէյ մաթլուպ էտէր, օնուն
թէնպիհլէրինի թութ մագ քեաֆի պիր, օ
թէնպիհլէր իսէ՝ ղայէթ գօլայ, ղայէթ
հագգլը վէ ղայէթ թաթլը տըր:

2. Պու ազ շէյէ Ալլահ չօգ եարաւմ
էտէր քէնտի իլհամլարընըն լութֆու ըւս,
քէնտի սէվապլարընըն տէյերի իլէ վէ քէն-
տի իպրէթլէրինին գուվվէթի իլէ:

3. Պու ազ շէյէ Ալլահ միւքեաֆաթ
էտէր պիր էպէտի իւճրէթ վէրմէ իլէ: Ազ
մէշագգաթլարա պէտէլ, պիր էպէտի սէֆա
վէրմէ իլէ: Ազ զահմէթլէրէ պէտէլ, պիր
էպէտի սէվապ վէրմէ իլէ: Ազ ճէֆալարա
պէտէլ, պիր էպէտի իհթիշամ վէրմէ իլէ:

Սէմերէ:

Սապահ, էջլէն վէ ախշամ, զիյատէ
տիգգաթլըս «Հրէշտի Տեառն», սէջլէ, վէ
ճէննէթի գաղանձագ իշին հէր շէյի շէք-
մէյէ քէնտինն ճէսարէթ վէրերէք իւշ տէ-
ֆա կէօզլունիւ կէօյէ գալտըր: Կէօզլերին

կէօյէ տօղըու պագարագ Ամենասուրբ Երրորդու թիւնա իւչ “Հայր Բեր, իւչ Ողջոյն՝ վէ իւչ Փառք Հօր, ” սէօյլէ:

Օ Թ Ո Ւ Զ Ո Ւ Ն Ճ Ո Ւ Կ Ի Ւ Ն

Է Պ Ե Պ Ե Լ Է :

1. Հէր ինսան քէնտի էպէտիլէք մէքեանընա կիտէճէք տիր. էօյլէ իսէ պէն տէ կիտէճէյիմ, վէ պու մէքեանը հէր քէս քէնտինէ եափաճագ տըր պու էօմիւրտէ:

2. Պու էպէտիլլի քէնտիմէ ճէհէննէմ տէ եափմագ իչին աղ պիր սէֆայլլա շէյթան պէնի տաւլէթ էտէր, պէն տէ օնա դաիլ օլուրում:

3. Պու էպէտիլլի քէնտիմէ ճէհէննէթ տէ եափմագ իչին՝ աղ պիր ապաշխարանք ըլա էֆէնտիմիղ պէնի չաղըրըր, պէն տէ օնա գարշը կէլլիրիմ: Ահ պէն նէ՞ ահմագ ինսան ըմ, պէն նէ՞ տիվանէ իմ:

Ս Է Բ Ե Է :

Եթաղա կիրտիյին վագըթ տիգգաթլըճա էպէտիլլիյինի տիւշիւնէրէք հիչ տէյիլ իսէ պիր եարըմ սաաթ մըգտարը գըմլլտանմատան պիր թարաֆըն իւղէրինէ ույանըգտուր, եախօտ օ գատար վագըթ պաշընըն ալթընա պիր տէյնէք դօ վէ պու շէյ սանա

զիյատէ սըգընթը վերիրսէ, “Եւ էպէր ել
էպէր Տէնէնէ՛տէ հալէ՛ Նի՛ճէ օլաճագ”, տէ
քէնտի քէնտինէ: Պիր սըգընթը պիր ճէֆա
արաւընտա տա պու սէօղիւ թէքրարլա: Եէ-
րի էօփիւպ “Ողբօն ինչ Ասորոս”, սաղմո-
սունու սէջլէ:

ՕԹՈՒՋ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

Խղճմարտիքն ճէվապարը:

Խղճմասնըմա սիւալ էտէրիմ վէ իս-
թէրիմ քի, պանա ճէվապ վէրօին:

1. Ալլահ պէնի պու տիւնեայա նի՛չին
գօտու: Փագաթ սէլամէթէ եէթիշէյիմ
տէյի:

2. Սէլամէթէ եէթիշմիմ իչին պանա նէ՛
գատար չարէլէր վէրտի: Կերէք թապիաթ
խուտուտունտա, կերէք շորհք խուտուտուն-
տա սայըսըղ հիսապըղ:

3. Սէլամէթէ եէթիշմէք իչին շիմտիյէ
գատար պէն նէ՛ էթտիմ: Նէ՛ գատար գապիլ
իսէ էն քէօթիւ օլանը, վէ տիւնեայա ֆա-
գաթ գատապարտել օլմագ իչին կէլմիշ իմ
կիպի:

Սէֆէրէ:

1. Կէչէն այըն իւղէրինէ պիր ընդհան-
րական խոստովանանք օլ, վէ պէտ խուլլար-

տա, եախօտ առաքինութիւնլարտա իւերի
կիթտիյինէ տաիր ճանըն մասլահաթընը պիր
կեօզտէն կէչիր: 2. Իշլէտիյին քէմլէքտէն
իքրահ էթ, վէ կէլէճէք այտա քէնտինի
տահա պիր էյի էօմիւրէ վէրմէք իչին նիլէթ
գօ, զիրա օ այ էօմրիւնիւն ոօն այը օլա պի-
լիր: 3. Ճանընըն պիւթիւն գուարէթլէրի
իլէ վէ թէնինին ճէմիի հասսէլէրիլէ քէն-
տինի պիւթիւն պիւթիւնէ Ալլահա սուն, վէ
պու Ֆիքիրէ հէր ոսպահ եաթագտան գալը-
տըղընտա սէյլէմէք իչին Սուրբ Իգնատիո-
սուն պու կիւզէլ տուաքընը էզպէր էթ:

“Եւ Բապպիւ պիւթիւն ազատըղըմը
“սանա սունարըմ, Ֆիքրիմի, Փիրասէթիմի
“վէ բատէթիմի թէքմիլ ալ գապուլ էյլէ:
“Հէր նէմ վար ըսա, վէ տախի հէր նէմ
“օլուրսա, պանա հէփ սէնին փէշքէշլէրին
“տիր, ճէմիտինի թէքրար սանա թէսլիմ
“էտէրիմ, վէ օնլարըն թէտպիրինի պիւթիւն
“պիւթիւնէ սէնին բատէթինէ պրրագըրըմ,
“եալընըղ սէնին մուհապէթինի վէ լութ-
“ֆունու պանա քէրէմ էյլէ. օ վագըթ հէր
“շէյ պէնիմ օլմուշ օլուր վէ պաշգա սրայա-
“ճաղըմ վէ իսթէյէճէյիմ գալմաղ:”

ՃԵՄԻՒ ԹԵՖԵՔԵՒԻՐԼԵՐԻՆ
ԵՒՎՄԻՅԵ ՎԵ ՀԵՐ ԱՄԵԼԼԻՆՏԵ ԳՈՒԼԼԱՆԵՐ-
ԼԱՃԱԳ

Ս Ե Մ Ե Ր Է Ս Ի

Իշվէլա՝ հէր պիր հարեքէթինտէ սէնի
խտարէ էթմէք իշին՝ էօլիւմ, շէրաւթ, Ալ-
լահըն հազըր նազըր օլտուղունու, ծնուն
մուրատընը իճրա էթմէք, վէ էպէտիլէք կի-
պի, վէ տահա պունլարա քէզալիք պիր հազգ
մատտէ, եախօտ էթտիյին թէֆէ.քքիւրլէրին
իշինտէ եիւրէյինէ զիյատէ տօգունան պիր
հազգ մատտէ սէշ: 2. Հէր կիւն եաթազ-
տան գալգաղընտա անիտէ օ հազգ մատ-
տէյի խաթըրընա կէթիր, հաթթա հէր պիր
ամէլինի ծնա ույտուր, մէսէլա՝ էօլիւմ սաա-
թըմտա պու տուալարը նաօըլ էթմիշ օլմաղը
իսթէրիտիմ: Պու իւլֆէթին, պու սէօհպէ-
թին Ալլահա սըզը հիսապընը վէրէճէյիմ:
Շիմտի վէ պու եէրտէ Ալլահ պէնի կէօրիւ-
յօր: Վէ տահա պունլարա քէզալիք: 3.
Պէօյլէ պիր հազգ մատտէ եիւրէյինտէ էյի-
տէն պաամա օլտուն տէյի Ալլահա վէ սուրբ
կոյս Մարիամ Աստուածածինէ սըզ սըզ ըի-
ճա էյլէ:

Սանիէն՝ հէր ամէլինտէ գուլլանածագ
պիր առաքինութիւն սէշ: Խոնարհութիւն,
Ալլահ մուհապպէթի, մահացուցում վէ տա-

հա պունդարա քեզալէք: Վէ կերէք որդ-
րաթ կէլէն քէմ մէյիլէրինի եհնմէք իշին,
կերէք սանա հիւքմ էտէն պէտ խույու ալթ
էթմէք իշին՝ հանկըսընա տահա զիյատէ
քէնտինի միւհթաճ թանըրսան, օ առաքի-
նութիւնու իւյիւթլէ: Օ առաքինութիւնու՝
քէնտինէ էօլիւնճէյէ գատար յիւրէճէք պիր
էյի ատէթ էտինմէք իշին կիւնիւն իշինտէ
թիւրլիւ թիւրլիւ վէ միւքէրլէր օլմուշ ամէլ-
լէր իլէ քէնտինի օնա թաալիմ էթ:

Սալիսէն՝ տօղըուլտաճագ պիր գուսուր,
խուսուսա զիյատէ որդ տիւշտիւյիւն պիր
գուսուր սէշ: Օ կիւնիւն իշինտէ օ գուսուր-
տան մութլագ սագընաճաղընա սապահատան
նիյէթ զօ: 2. Օ գուսուրու իշէտիյինի
ֆէհմ էտինճէ, գալպինտէն պիր փիւշման
ամէլի էթ, վէ կէօքսիւնիւ վուրմագ կիպի,
եա կէօզլէրինի կէօյէ գալտըրմագ կիպի, եա
օնլարը եերէ աիքմէք կիպի, քէնտինի ալշա-
տաճագ, եախօտ օնա աճըարղընը կէօթէ-
րէճէք տըշարտան կիզլիճէ պիր շէյ գուլլան:
Օ կիւնտէ գաշ տէֆա օ գուսուրա տիւշմիւշ
իսէն, ախշամըսը պիր քիւշիւք տէֆթէր-
ճիյէ իշարէթ էթ, վէ իսլահ օլտուղանու
աղնամագ իշին սօնրա տա կիւնիւ կիւն իլէ,
հաֆթայը հաֆթայըլա բուպար էթ: Սուրբ
Իգնատիոս քէնտինի տէ պէօյլէ գուլլանըր
ըտը, վէ ճանընտան պիր քուսուրու քիւլ-

լիյին քեօքտէն սէօքմէք եախօտ օնա պիր
առաքինութիւնու քեօքլէշտիրմէք իսթէ-
յէնլէրէ տէ պէօյլէ գուլանըն տէյի էօյրէ-
տիր իտի:

Ի ԶՊՈԻ ԹԵՖԵՔՔԻԻՐԼԵՐԻ

ԻԼԸՎԷ.

ՏԱԻՄԸ. ԱՍԼԱ. ԵՊԷՏԻԼԻՔ.

Աէֆալար կէչէր, օ սէֆալարըն ազապը
էպէտի սիւրէր: Մէշազգաթլար կէչէր, օն-
լարըն միւքեաֆաթլարը էպէտի սիւրէր: Եւ
պիր թագիգէլիք սէֆա, վէ էպէտի ազապ,
եւ պիր թագիգէլիք ազապ, վէ էպէտի սէ-
ֆա. հանկըսընը իսթէրէսէն ինթիխապ էթ:
Էպէտիլիք էօլիւմէ պաղլը տըր. էօլիւմ էօ-
միւրէ պաղլը տըր. էօմիւր պիր թագիգէյէ
պաղլը տըր: Էօյլէ իսէ էպէտիլիք պիր թա-
գիգէյէ պաղլը տըր:

ԿԵՉՄԻՇ. ԿԵԼԷՃԻՔ. ՀԱԶԸՐ.

Աէշմիշ վազըթ՝ պիր տահա կէրի տէօն-
միշ. կէլէճէք սէնին հիւքմիւնտէ տէյիլ:
Հաղըր՝ պիր թագիգէտէն իպարէթ տիր, վէ
օ տագիգէ՝ Ալահա խըզմէթ էթմէք իշին,
վէ գուլթսուզ էպէտիլիքտէն զաշըպ՝ գուլթ-

լու էպէտիղի զազանմագ իշին սանա իհասն
օլունմուշ տուր:

ՊԻՐ ԱԼԼԱՀ. ՊԻՐ ԹԱԳԻԳԷ. ՊԻՐ ԷՊԷՏԻԼԻՔ.

Պիր Ալլահ քի սէնի կէօրիւյօր: Պիր
թագիգէ քի սէնտէն գաշայօր: Պիր էպէտի-
ղիք քի սանա պէքլէյօր:

Պիր Ալլահ քի հէր շէյ տիր: Պիր թա-
գիգէ քի հիշ պիր շէյ տէյիլ տիր: Պիր էպէ-
տիղիք քի եա թէմէլլի իգպալ եա թէմէլլի
զէվալ տըր:

Պիր Ալլահ քի՝ սէն օնա պէյլէ քէօթիւ
խըզմէթ էտէյօրսուն: Պիր թագիգէ քի՝ սէն
պէյլէ ազ ֆաիտէ չըգարըյօրսուն: Պիր
էպէտիղիք քի սէն պէյլէ գօլայճա մուխա-
թարայա գօյօրսուն:

ՊԻՐ ԱԼԼԱՀ. ՊԻՐ ԷՕԼԻԻՄ. ՊԻՐ ՃԱՆ.

Պիր Ալլահ քի, օնու ինճիտինճէ՝ պաշ-
գա իլթիճա էտէճէք Ալլահ եօգ:

Պիր էօլիւմ քի, պիր տէֆա ֆէնա էօ-
լիւնճէ՝ պիր տահա էյի էօլէճէյին եօգ:

Պիր ճան քի, պիր տէֆա ղայպ էտինճէ՝
պիր տահա գազանաճաղըն եօգ:

ՖԻԶՐԻՍԹ

Կէնճ գրգլարըն եաշամասընա տաիր նասի- հաթլար:

Պիր կէնճ գրգլըն եաշամասընն գանուշլարը	9
Հէր կիւն	10
Հէր հաֆթա	19
Հէր այ	21
Հէր սէնէ	23

Ալէսսէվիյէ Նիյէթլէր

Կիւնահատան իբրահէթմէք իւզէրինէ	24
Առաքինութիւնու սէվմէք իւզէրինէ	27

Սապահ ախշամ օլունաճագ Տուալար:

Սապահ տուաւը	35	վէ	57
Ախշամ տուաւը	47	վէ	69
Գալպի ույանտըրաճագ նասիհաթլար			77

Այըն հէր կիւնիւ իշին մուսթասար թէ- ֆէքքիւրլէր

Թէֆէքքիւրիւ էյի էթմէք իշին նասիհաթ	87
Իւթ Կէն: Սէլամէթիմիզին իզթիզալը օլտուղու	89
Խիւնի Կէն: Իօլլումիւն պէլլիսիզ օլտուղու	90
Իւլլէնի Կէն: Իօլլումիւն խապերի	91
Տէօրդիւնի Կէն: Իօլլումէ թէտարիք	92
Պէլլինի Կէն: Պիր էօլէճէք քիլինին հալ	93
Ալլիլլէն Կէն: Իօմրիւն սօն թագիպէսի	94

Եփրէմէի կէն: Շէրիաթա չըգմագ	92
Սէփիւնի կէն: Ճանըն առանձնակոն դատաստանը	96
Տէփօնի կէն: Էօլիւմտէն սօնրա ճանըն հալի	97
Օնօնի կէն: Էօլիւմտէն սօնրա թէնիս հալի	98
Օնօնի կէն: Էօմրիւն թէֆթիլէ չէքիլմէսի	99
Օնօնի կէն: Ապաշխարանքա տալէթ	103
Օնօնի կէն: Սօն շէրիաթըն պէշարէթ լէրի	101
Օնօնի կէն: Թէն լէրիս տիրիլմէսի	103
Օնօնի կէն: Հաքիմիս կէլմէսի	104
Օնօնի կէն: Խղճմտանքլարըն պէյան օլմասը	105
Օնօնի կէն: Սէշիլիլիլէրիս սյըրմասը	106
Օնօնի կէն: Սօն սիճիլ	107
Օնօնի կէն: Վազթիս դըյմէթի	108
Եփրէմէի կէն: Ճէհնէմ	109
Եփրէմի կէն: Դատապարտեալլարըն հալի	110
Եփրէմի կէն: Սէլամէթիս շիւպհէլի օլտուղու	111
Եփրէմի կէն: Դատապարտեալլարըն սայըսը	112
Եփրէմի կէն: Դատապարտեալլարըն թազրիլի	113
Եփրէմի կէն: Էպէտի դատապարտ թիւն	115
Եփրէմի կէն: Ապաշխարանք կէճիք- թիլիլմէք	115
Եփրէմի կէն: Ճէհնէթ	116
Եփրէմի կէն: Ճէհնէթիս եօլու	118
Եփրէմի կէն: Ճէհնէթիս գազանմաք	119
Օնօնի կէն: Էպէտիլք	120
Օնօնի կէն: Խղճմտանքըն ճէվապլարը	121
Ճէվա թէֆէքիլլէրիս եէվլիյէէ գուլլանըլաճագ սէմէրէսի	123
Թէֆէքիլլէրիս իլապէ	125

